

సంవిటి : 18 సంచిక : 9 రంగారెడ్డి మే 2020 పేజీలు : 36 వెల : రూ. 10/-

కరోనా కల్లోలంలో
ఉమాటూ రైతుకు
విపిమాన్ బాసు !
లికార్డ్ స్థాయిలో కొనుగోలు :
ప్రాసెసింగ్కు సరఫరా !
విపిమాన్ , ఎం-ఉమాటూ
ఎఫ్ పి సి సాధించిన
ఘనవత!

స్వార్థ కిరీటం !

'రైతు మిత్ర ' సి ఎస్ రెడ్డి

సంక్లిష్టంలో సర్వవిధ సహాయం !

- ▶ 18 లోజుల్లో వెయ్యి ఉన్నల ఉమాటూల కొనుగోలు , ప్రాసెసింగ్కు సరఫరా
- ▶ 7000 కుటుంబాలకు ఉత్సవంగా నెలకు సరఫరా రేపు అందజేత
- ▶ 250 ఉన్నల వండ్లు, కూరగాయలు వివిధ మార్కెట్లకు సరఫరా

ఉత్సవంగా రేపు పంపిణీ !

ప్రాచరాబాద్ లోని మలక్కెపేట ప్రాంతంలో ...

ప్రాచరాబాద్ మురికివాడలోని పేదలకు రేపు పంపిణీ చేస్తున్న శ్రీమతి కళామణి ప్రభృతులు

విపిమాన్ ఆధ్వర్యంలోని పాటి, పంట ప్రాజెక్ట్ చే చిత్తారు జిల్లాలో వలస కార్బూకులకు పండ్ల కిట్ల పంపిణీ

ಕರ್ನಾಟಕ ವರ್ತಿರಾಷ್ಟಂ ಹಿಮಾನ್ ಸೈನ್ಯಂ !

మహిళా సాధికారత

సంపుటి 18 సంచిక 9

సంక్లిషంలో సహాయం !

సంపాదకీయం

కరోనా అని పిలిచే కోవిడ్-19 మహామాయి మొత్తం ప్రపంచాన్ని అతలాకుతలం చేస్తున్నది. గతంలో ఎన్నో అంటువ్యాధులు, వైరస్లు వ్యాపించకపోలేదు. అయితే, అవి ఏవో కొన్ని ప్రాంతాలకో, దేశాలకో పరిమితమయ్యేవి. వ్యాధి సోకినపారు లేదా పారితో సన్నిహితంగా మెలగిన మరికందరు చికిత్స తీసుకుంబే, స్వల్పకాలంపాటు తగిన జాగ్రత్తలు పాటిస్తే సరిపోయేది. సాధారణ జనజీవనానికి, సామాజిక దైనందిన కార్యకలాపాలకు అంతగా ఇచ్చండి వుండేది కాదు. కానీ కరోనా వైరస్ ప్రపంచవ్యాప్తంగా జనజీవనాన్ని స్తంభింపజేసింది! గడవదాటనిష్టకుండా చేసింది. మనదేశంలో దాదాపు రెండు నెలలుగా సామాజిక జీవనమే లేకుండా పోయింది. ఒకరి నుంచి ఎందరెందరికో సోకడం, క్వారంటైన్లో రెండుమారు వారాలు గడవదాటని రావడం, ఏ క్షణంలో ఎవరినుంచి ఎవరికి సోకుతుందోన్నా అందోళన, అది మోగిస్తున్న చాపుమేళం, తిథితర భయోత్సాతం సంగతి అటుంచితే, దాదాపుగా ఎక్కడి పసులు అక్కడే నిలిచిపోయి, ఉత్సాదక రంగం, సేవల రంగం, వ్యాపార రంగం, పెట్టుబడుల రంగం... ఇలా అన్ని రంగాలూ చతురికలపడి పోవడంతో పేద, ధనిక తేడా లేకుండా అందరూ ఎన్నో కష్టస్థాల పోలవుతున్నా, మరీ ముఖ్యంగా రెక్కుడితేకాని డొక్కుడని బటుగుజీవుల నెత్తిన ఏకంగా పిడుగుపడినట్టయింది! ఒక రోజుకాదు, రెండురోజులు కాదు పని లేకుండా, సంపాదన లేకుండా వారాలు, నెలలు గడుస్తుంటే వారెలా బతకాలి? అయితే, మనిషి సంఘంతిచి. సంఘమే మనిషి బలం! కరోనా కల్గొలం మరొకసారి ఈ జీవిత సత్యాన్ని నిరూపించింది. ‘మీ కష్టస్థాని పూర్తిగా తీర్చులేకపోయినా, కొంతలో కొంతైనా మీకు అండగా నిలవడానికి మేమున్నాం’ అంటూ వదాన్యులు, వివిధరంగాల వ్యక్తులు, ప్రభుత్వాలు, ప్రభుత్వాతర సంస్థలు, ఎస్టేన్స్ ఎందరెందరో విధివిడిగా, కలిమిడిగా ముందుకు వచ్చి విరాళాలు యిచ్చారు; ఆర్థిక, ఆర్థికీతర సహాయం అందించారు. వనరులు సమకూరినా అవి బాధితులకు చేరే మార్గం కూడా లేని నిస్పతాయి స్థితి! ఈ వితతులో, బయటి ప్రపంచంతో సంబంధాలు తెగిన దుఃఖితిలో, రెండు దశాబ్దాలుగా పేదలతో, ఆభివృద్ధి ఘలాలు సరిగా అందనివారితో కలసి పనిచేస్తున్న సంస్థగా తన వంతు పాత్ర నిర్వహించడానికి ‘ఎపిమాన్’ నడుంకట్టింది! ఒక విధంగా కాదు, అనేక రకాలుగా, వీలున్నంత ఎక్కువమందికి సహాయం అందేలా చూడడం ఏపిమాన్ లక్ష్యం. సహాగస్యామ్య దాతృత్వ సంస్థలకు పరిస్థితి తీర్పతను తెలియజేసి, వారిని ఒప్పించి, సత్యరం నిధులు అందించేలా చేసి, ప్రభుత్వాలతో సంప్రతించి బాధితులకు సహాయం అందించడానికి అవసరమైన అనుమతులు, అవకాశం వున్న రాయితీలు, మినహాయింపులు లభించేలా వ్రద్ధపహిస్తూ, వాహనాలను, ఇతర సాధనసంపత్తిని సమకూర్చుకుని, సాంత సిబ్బంది పరిపూర్జ సహకారంతో చియ్యం, పప్పులు, వంటనుసెల వంటి నిత్యావసర వస్తువులు, కూరగాయలు, పండ్చ కూనగోలుచేసి, వాలీని ఒక్కక్కు పేద కుటుంబానికి నెలరోజులకు సరిపడే నిర్మిత పరిమాణంలో మూటలుగా కట్టి, వాలీని ఎంచుకున్న సహాయ కేంద్రాలకు చేరవేసి, ఎంపిక చేసిన కుటుంబాలావారికి ముందుగానే తెలియజేసి సిద్ధపరచి, పోలీసులు, స్కూలిక పాలక వర్గాలకు సమాచారం అందించి, అందరినీ సమస్యాపరచుకుంటూ, కరోనా వ్యాప్తి నిరోధానికి సామాజిక దూరం వంటి సకల విధవైన ముందుజ్ఞాగ్రత్తలు పాటిస్తూ, నెలరోజుల వ్యవధిలో తెలంగాణా, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాలలో 60 టమ్ముల బియ్యం, 16 టమ్ముల పప్పుల తోసహా 7,000 కుటుంబాలకు ఏపిమాన్ ఉచిత రేస్పన్, తదితర నిత్యావసర వస్తువుల సహాయం అందించగలిగింది. తాము పండించిన కూరగాయలను, పండ్చులు లక్ష్మిదేవ్ కారణంగా రవాణాచేసే మార్గంలేక, పంటను కుళ్ళబెట్టుకోవలసిన దుఃఖితో తల్లిభెల్లుతున్న రైతులను, అదే లక్ష్మిదేవ్ కారణంగా తమకు కూరగాయలు, పండ్చ లభించక ఇఖ్యంచిపడుతున్న వినియోగదారులను అనుసంధానపరుస్తూ, 250 టమ్ముల కూరగాయలను, పండ్చను సేకరించి వివిధ మార్కెట్లకు ఏపిమాన్ సరఫరా చేయడం మరో విశేషం! వీటన్నిటిని మించి రెతులను సంఘటించపరచి, ఎఫ్ పి ఓ లు గా ఏర్పాటుచేసి, వాలీని సువ్వపస్తితంగా తీర్చిద్దర్శించానికి సకల విధాలుగా మార్గదర్శకం వహిస్తున్న టోత్తుపాక సంస్థగా ఏపిమాన్ ఈ కరోనా కష్టకాలంలో ఎంతో బాగా పండించడనుకున్న పంటను అమ్ముకునే మార్గంలేక, కోత ఖర్చులు కూడా రాక పొలంలోనే వదిలిపేసుకుంటున్న చిత్తురు జిల్లా టమాటా రైతులకు బాసులగా నిలచి, దాతృత్వ సంస్థల తోడ్పాటుతో రవాణా ఖర్చులుకూడా భరించి, తగిన గిట్టుబాటు ధరకు వారు పంటను అమ్ముకునేలా చూడడం మరో విశేషం! నిజానికి ఇది సాధారణ విశేషం కాదు, ఒక రకంగా రికార్డు సాధించిన విశేషం! ఏపిమాన్ టోత్తుపాకం ఏర్పాత్తిన ‘ఎం-టమాట’ అనే ఎఫ్ పి ఓ ల సమాఖ్య ద్వారా ఈ కొనుగోళ్ళు జరిపి, బెంగుళూరు సమీపంలోని ‘సన్కోవ్’ వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల ప్రాసెసింగ్ పరిప్రేకు సరఫరా చేయగలిగాము. కేవలం 18 రోజుల స్వల్ప వ్యవధిలో 1002 టమ్ముల టమాటాల సేకరణ, సరఫరా జరిగింది. అప్పటి వరకు ఒక సంవత్సరంలో వెయ్యి టమ్ముల టమాటా విక్రయాలు జరపాలన్నది ‘ఎం-టమాట’ కల! ఊహించిన విధంగా ఆ కల 18 రోజులలోనే నెరవేంది. అదీ ఇంతటి కష్టకాలంలో! రికార్డుల సంగతి ఎలావున్నా అటు నిరుపేదలకు, ఇటు నిస్పతాయి రైతులకు, మా సిబ్బందికి, సహకరించిన అందరికి ధన్యవాదాలు!

టోత్తుపాక సాధికారత

Edited, Printed, Published and owned by T.Chandra Sekhar Reddy; Printed at Kala Jyothi Process Pvt.Limited, S No:185, Kondapur, Hyderabad-500133, Ranga Reddi District, Telangana; Published at Mahila Abhivruddhi Society, Andhra Pradesh (APMAS), Plot No.11&12,HUDA Colony, Tanesha Nagar, Near DreamVally, Manikonda, Rangareddy District, Hyderabad-500089. Editor:T.Chandra Sekhar Reddy

మహిళా సాధికారత

ఎడిటర్ : టి.చంద్రశేఖర రెడ్డి

అనణసియేట్ ఎడిటర్ : జె.వి.క్రిష్ణమూల్

ఎడిటరోలయల్ కమిటీ : ఏ. కళామణి, ఎన్. రామలభ్య, ఎన్.వినాయకరెడ్డి, బి.వెంకటేశ్వరర్లు

కంపెజింగ్, డిజైనింగ్ : ఎన్. రమాదేవి కన్సల్టెంట్ : కెరఫ్యూరామరాజు

లోపలి పేజీలలో ....

⇒ కుంగదీసిన కరోనా, ఆదుకున్న ఏపిమాన్ ! ... 05 ⇒ అపత్యాలంలో అన్వయాతకు అండగా ఏపిమాన్! ... 07 ⇒ మురికివాడల పేదలకు ఏపిమాన్ తోడ్పాటు ! ... 11 ⇒ 5000 కుటుంబాలకు ఏపిమాన్ సహాయం! ... 13 ⇒ కరోనా సంక్షోభంలో రైతులకు 'ధిశాలి' సేవలు ... 14 ⇒ ఓల్డ్ బోయినపల్లిలో ఏపిమాన్, స్వర్ణ సహాయం ! ... 15 ⇒ రైతు సంస్థల ద్వారా విత్తనాల సేకరణ ! ... 16 ⇒ రైతులకు 'పాడి పంటలు' ప్రాజెక్ట్ తోడ్పాటు ! ... 17 ⇒ 'ధరణి' ఎఫ్.పి.బి కూరగాయల అమ్మకం! ... 18 ⇒ అనంత మండలాలలో ఏపిమాన్ సహాయచర్యలు ... 19 ⇒ అపన్ములకు అండగా సంఘాలు, సమాఖ్యలు ! ... 20 ⇒ బస్తీ వాసులకు సమాఖ్యల చేయాత ... 22 ⇒ ఒంగోలులో సంఘాలచే సహాయ కార్యక్రమాలు ... 24 ⇒ కరోనాపై అవగాహన, మాన్ముల పంపిణీ ! ... 25 ⇒ భూమాత ఎఫ్.పి.బి, 'పీఎస్' సేవా కార్యక్రమాలు ... 26 ⇒ ఆజీవ ఎఫ్.పి.బి, 'పీఎస్' సేవా కార్యక్రమాలు ... 27 ⇒ కరోనాలో భారత ప్రతిష్ఠ పెంచిన విశిష్ట వ్యక్తులు ... 28 ⇒ ఎన్ హెచ్ జి లకు మూడునెలల అదనపు వడ్డి ... 30 ⇒ జామసాగులో కొత్తదనం...ఆదాయం అధికం ... 31 ⇒ అధిక దిగుబడినిచ్చే వంగడం ఎంటీయా 1290...33	• 'మహిళాభివృద్ధి సాసైటీ' (మాన్స్) • 'మహిళా సాధికారత' పత్రిక మాతృసంస్థ • మహిళాభివృద్ధి సాసైటీ. దీనిని ఏపిమాన్ అని, మాన్ అని • కూడా సంక్లిష్టంగా పిలుస్తారు. 2001జూన్ 14 వ తేదీన • పబ్లిక్ సాసైటీగా మహిళాభివృద్ధి సాసైటీ ప్రాదురూపాద ప్రధాన • కార్యాలయంగా ఏర్పాతింది. తెలుగు రాష్ట్రాలలో, మన దేశం • లోని ఇతర అనేక రాష్ట్రాలలో స్వయంసహాయ సంస్థల • సుస్వరాభివృద్ధికి విశేష సేవలను అందించిన ఈ సంస్థ • ప్రస్తుతం రైతుల అభ్యస్తుతికి, పర్యావరణ పరిరక్షణకు, • ఆదర్శ గ్రామాల నిర్మాణానికి, స్వయంసహాయ సంస్థల • స్వయం నియంత్రణకు గణసీయమైన కృషి చేస్తున్నది. • ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ప్రధాన కార్యదర్శిగా పనిచేసి పదవీ • విరమణ చేసిన శ్రీ కె. మాధవరావు కైర్యాల్యగా వివిధ • రంగాలలో విశేషాభివం గడించిన ప్రమఖులు ఈ సంస్థ • పాలకవర్గంలో వున్నారు. సంస్థ వ్యవస్థాపక సి ఇ టీ • సి ఎస్ రెడ్డి ఎండి గా, సిజిప్ గా వున్నారు. ప్రస్తుతం • ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణా, బీహార్లలో కార్యక్రమాలను • నిర్వహిస్తున్న ఈ సంస్కు ప్రధాన కార్యాలయంతోపాటు, • ఒక ప్రాంతియ కార్యాలయం, 21 క్లేత్ కార్యాలయాలు • వున్నాయి. దాదాపు 250 మందికి ప్రోగ్రామ్స్ వున్నారు. • ప్రజలకు అవగాహన కలిగించడం కోసం మహిళా • సాధికారత పత్రికతోపాటు వివిధ వైజ్ఞానిక పున్రకాలను, • ఈ సంస్థ ప్రచురిస్తున్నటుంది.

గమనిక : 'మహిళా సాధికారత' అనంతమైన భిస్కుప్పం నుంచి
ఆశావహానైన దిక్కుల్లో వేటిక. ఈ పత్రికలో ప్రచురించే
రచనలలో వ్యక్తమయ్యే అభివ్యాయాలు పత్రికా సిర్కాపుకుల

అభివ్యాయాలు కాకపిషట్టు

వైత్తిష్టహక చందా

వైత్తిష్టహక	: రూ. 110
రెండేళ్ళకు	: రూ. 200
మూడేళ్ళకు	: రూ. 280

ప్రకటన ఛాల్టీలు

మణ్ణికలర్ ఫ్లై పేజీ (సెగ్గ) /బ్లాక్ పేజీ(పూల్)	: రూ. 25,000
మణ్ణికలర్ ఇన్సెస్టె కవర్ పేజీ (పూల్)	: రూ. 15,000
బ్లాక్ అండ్ వైట్ లోపలి పేజీ (పూల్)	: రూ. 10,000

చందాలు లేదా ప్రకటనలకోసం పంపే డిడిలను 'ఏపిమాన్ -ప్రాదురూపాద' పేరుమీద పంపాలి

మహిళా సాధికారత, ఏపిమాన్ కార్యాలయం, వీటిల్ నెం.11-12, హుడా కాలని, తానీచి సగర్, త్రీమ్ వ్యాలీ
దగ్గర, మణిలోండ, రంగారెడ్డి జిల్లా, ప్రాదురూపు-500089. ఫోన్: 08413-403118/ 19/20,
ఫోన్: 08413-403117 Web: www.apmas.org, E Mail: info@apmas.org

ఆనందానికి మూలం విజయం కాదు, కాసి విజయ రహస్యం ఆనందమే !

కుంగదీసిన కరోనా, ఆదుకున్న ఏపిమాన్ !

- జె వి క్రిష్ణమూర్తి

కరోనా మహావ్యారి దెబ్బకు జనజీవనం కకావికలమైంది. ఒక్కాక్కరిది ఒక్కాక్కరకమైన వేదన! సమాజంగా బడుగు జీవులే ప్రధాన బాధితులు. వైరస్ బారినపడి, లేదా కరోనా సోకుతుందేమోనే భయంతో కొందరు, పూట గడవక ఇంకొందరు. తాము పండించిన పంటను కొనేవారు లేక మరికొందరు, గమ్యంచేరే వీలులేక కొందరు, ఇలా కరోనా అందరికీ ఏవో రకమైన కష్టప్పాలను తెచ్చిపెట్టింది. లాక్డోన్ తో జనజీవనం స్తంభించిపోయింది. ఒకరిగోడు మరొకరు పట్టించుకునే అవకాశమే లేదు. జరుగుబాటు వున్నవారి పరిస్థితి కొంత మెరుగు. పని లేదు, రాబడిలేదు, నేడు గడవడమేలా అని పేదలు కుమిలిపోతుంటే, ఆరుగాలం పండించిన పంట వెంటనే అమ్ముకోకపోతే కళ్ళుదుటే అది కుళ్ళపోతుందని, ముఖ్యంగా కూరగాయలు, పండ్లు పండించిన రైతులు విలవిలలాడిపోయారు. ఇక కావలసిన నిత్యావసరాలు దొరకక వినియోగదారులూ ఇబ్బంది పడ్డారు. కనీపినీ ఎరుగని ఈ దుస్థితిలో అటు ప్రభుత్వాలతోపాటు ‘సమాజం నాకేమిచ్చిందని కాక, సమాజానికి నేనేమిచ్చానని’ బాధ్యతగా ఆలోచించిన కొందరు విశిష్ట వ్యక్తులు, కొన్ని సేవా నంస్తలు తమకు ప్రాణప్రమాదమని తెలిసేకూడా ఎంతో సేవాతత్తురతతో, అంకితభావంతో మానవసేవకు నడుం బిగించాయి.

వ్యక్తులను సంఘటితపరచి, పేదరికంతో సహా అన్ని నమన్యలను నంఫుబలంతో, న్యయంనహాయ మహాసాధనంతో పరిష్కరించుకునేలా రెండు దశాబ్దాలుగా సమాజంలో ప్రేరణ కలిగిస్తూ, మార్గదర్శకత్వం వహిస్తూ, అండగా నిలుస్తూ, సహాయకారి పాత్రను స్థార్థరహితంగా, నిష్పత్తంకంగా, చిత్త శుద్ధితో పోషిస్తున్న ఏపిమాన్ ఈ ఘోర విపత్తులో సమాజసేవకు ముందుకు రాకుండా ఎలా వుండ గలుగుతుంది? పరోపకారం జీవనాడిగా కలిగిన ఆ సంస్థ, దాని సారథి శ్రీ సి ఎస్ రెడ్డి ఎలా మిన్నకుండ గలుగుతారు?

అందుకే, మిగతా సమాజం కరోనా కల్గొలం కలిగించిన దిగ్రాంతినుంచి కోలుకోకముందే ఏపిమాన్ మేలుకుని ఉథయ తెలుగు రాష్ట్రాలలోని తన కార్బోక్సైల్యూల నలుదిశలా తన సహాయ హస్తాలను చాచింది. ఉథయ తెలుగు రాష్ట్రాలే కాదు, తన సేవాకార్బోక్సైల్యూల ముడిపడివున్న ధీలీ, ముంబాయి, బెంగాళూరు మహానగరాలు కూడా ఈ సంక్లోభ సమయంలో ఏదోరూపంలో ఏపిమాన్ సహాయసహకారాలను అందుకున్నాయి.

ఎవరికి ఏ రకమైన సహాయం అవసరమో ఆ రకమైన సహాయాన్ని ఏపిమాన్ అందించింది. వేయడానికి పనులు లేక, చేతులో డబ్బులులేక, ఆకలికడుపుతో రగలే నిరుపేదలకు,

- ◆ **సేవలు అందించిన ప్రాంతాలు:** ఆంధ్రప్రదేశ్లో అనంతపురం, చిత్తురు, కర్నూలు, నెల్లూరు, ప్రకాశం జిల్లాలు; తెలంగాణాలో కామారెడ్డి, సంగారెడ్డి, భద్రాది కొత్తగూడెం, యాదాది జిల్లాలు
- ◆ **లభ్యపొందిన కుటుంబాలు:** 4915
- ◆ **లభ్యపొందిన రైతులు:** 699 మంది
- ◆ **వెలకట్టలేని సహాయపు ఆర్థిక విలువ:** కోటిరూపాయలను మించి

వలస కార్బోకులకు, అనాధార్శమాలు, వృద్ధార్శమాలలోని వారికి దాదాపు బదువేల మందికి నెలరోజులకు సరిపడా బియ్యం, పప్పుఉప్పు వంటి నిత్యావసర సరుకులను ఉచితంగా పంపిణీ చేసింది. వీటితోపాటు వారి ఆరోగ్య సంరక్షణకోసం ‘మాన్స్యులు, శాన్విత్జర్లు, సబ్బులు, మహిళలకు నాప్కిన్స్ వంటివి కూడా సమకూర్చింది. ఈ ఉపద్రవ సమయంలో పోవకోర విలువు కలిగిన ఆహారం తీసుకుని, వ్యాధి నిరోధక శక్తిని పెంచుకోవడానికి వీలుగా కొందరు పేదలకు ఉచితంగా ఐదారు రకాల పండ్లు పంచిపెట్టింది. కొనుగోలు శక్తి వున్న వినియోగదారులకు పండ్ల ప్యాకెట్లను తక్కువ ధరకే (కేవలం వంద రూపాయలకు) విక్రయించింది.

రైతుబంధు

ఇక రైతు బంధుపాత్రలో ఏపిమాన్ అద్వితీయమైన స్వార్థిని, కార్యదక్షతను, సంఘటిత శక్తిని ప్రదర్శించింది. తాను, తన భాగస్వామ్య సంస్థలు, దాతృత్వ సంస్థల ప్రోత్సాహ సహకారాలతో పనిచేస్తున్న ఎఫ్ పి ఓలకు ప్రేరణ కలిగించి, కరోనా స్పష్టించిన సంక్షేభాన్ని అవకాశంగా మలచుకుని, అటు స్వామికార్యం ఇటు స్వకార్యం సమర్థంగా నిర్వహించు కునేలా మార్గదర్శనం చేసింది. కుటుంబాలకు, సంస్థలకు నిత్యం అవసరమైన కూరగాయలను, పండ్లను ప్రభుత్వాల అనుమతితో సమీపంలోని మార్కెట్లకు చేరవేసి, విత్రయింపజేసి అటు రైతుకు, ఇటు వినియోగదారునికి అనుసంధానకర్తగా వ్యవహరించి వారి కష్టాలను తొలగించి గట్టిక్కించింది.

వీటన్నిటికి మించి చిత్తురు జిల్లాలో టమాటా రైతును సకాలంలో ఆదుకున్న తీరు మరింత అభినందనీయం. చేలనిండా పంట విరగకాసింది. మంచి ఆదాయం వస్తుందని తమ కష్టాలు ఈ ఏడాదైనా కొంతవరకు గట్టిక్కుతాయని ఆశించిన టమాటా రైతు ఆశలపై లాక్డోన్ పిడుగుపాటులా పడింది. నిల్వపుండే పంటకాదు. సకాలంలో అమ్ముకోకపోతే ఆదాయం కాదుకదా అంతా నష్టమే! ధర దారుణంగా పతనమైంది. అదే జిల్లాలో అలా తమ పంటను అమ్మే దారి లేక, కోతఱ్పులుకూడా వెళ్లవని చేలోనే వదులుకున్నరైతులు ఎందరో వున్నారు. కాని ఏపిమాన్ తన నిర్వహణలోని ఎఫ్ పి ఓ ల పరిధిలో చక్కని ప్రణాళికతో సభ్య రైతులను చైతన్యపరచి, ప్రభుత్వంద్వారా అవసరమైన అనుమతులు సంపాదించి, బెంగుళూరు సమీపంలోని సన్ సిక్ వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల ప్రాసాదింగ్ సంస్థలో సంప్రతించి, మార్కెట్లో ఇతరులు ఇచ్చే ధరకంటే మెరుగైన ధర చెల్లించేలా ఒప్పించి, కేవలం 18 రోజులలో వెయ్యి టున్నులకు పైగా టమాటాలను రైతులు అమ్ముకునేలా చేయగలిగింది. తోటి రైతులకు ఏపిమాన్ అందిస్తున్న తోడ్పాటును చూసి, తమనూ ఏపిమాన్ ఎఫ్ పి ఓ లలో సభ్యులుగా చేర్చుకోమని ఎందరో రైతులు ఒత్తిడి తెస్తున్నారంటే ఏపిమాన్ కార్యనిర్వహణ సామర్థ్యానికి, అంకితభావంతో చేసే సేవకు అంతకుమించిన నిదర్శనం మరేముంటుంది? శభాష్ ఏపిమాన్ ! ■

అతడే ఒక సైన్హం ...

తయారు చేసుకున్న సైన్హం తోడుగా ....

ఒక పని సాధించాలంబే ఎవరికైనా ఎన్నో శక్తి యుక్తులు కావాలి. ఆటంకాలను అవకాశాలుగా మలచుకునే నేర్చు కావాలి. తాను ముందు నడిచి, తోటివారిని నడిపించగలిగే కలిమిడితనం, సహనశీలం కావాలి. అవసరానికి, సమయానికి అనుగుణంగా నలుగురినీ సమస్యలు పరచుకునే సామర్థ్యం కావాలి. ఎదురయ్యే సమస్యలను ముందే ఊహించి పరిష్కారాలను సిద్ధం చేసుకోగలిగిన ముందుచూపు కావాలి. ఇప్పు వుండి, త్రికరణ శుద్ధితో మెలిగేవారే అనులైన స్వార్థి ప్రదాతలు కాగలుగుతారు. ఒక స్వచ్ఛంద సంస్థ ఇరవై ఏళ్లగా నిరంతర ప్రగతితో, తాను ఎంచుకున్న లక్ష్మీనికి అనుగుణంగా ముందడుగు వేస్తూ, ఇతర సంస్థలకు మార్గదర్శకంగా నిలుస్తున్నదంబే నిస్యందేహంగా దాని పొలకవర్గం, దాని సారథి నిర్వహణ సామర్థ్యమే అందుకు కారణం! ఏపిమాన్ ఇన్నేళ్లగా నిరూపిస్తున్న ఈ వాస్తవం ఈ కరోనా కల్గోలంలో మరోసారి నిరూపితమైంది. మొత్తం ప్రపంచంలోనే ఎవరూ కనీవిని ఎరుగని కల్గోలం! అందరికీ అది ఒక చేష్టలడిగిన స్థితి! తనకుతాను ఏమి చేసుకోవాలో కూడా తెలియని సందిగ్గ సందర్శం. కదలడానికి వీలులేదు. సాహసించి కదిలితే ఏం ముఖ్య ముంచుకొస్తుందో? తామే ముఖ్యకు మూలమవుతామేమో? ఇంతటి అయిమయ స్థితిలో సమస్య తీవ్రతను సదవగాహన చేసుకుని, తాను వ్యక్తిగతంగానే కాకుండా తన సంస్థ ద్వారా ఎన్నిరకాలుగా సహాయం చేయవచ్చునో అన్ని రకాలుగా సహాయం చేసిన అనులైన ‘కార్యనిర్వహణాధికారి’ ఏపిమాన్ సారథి శ్రీ సి ఎస్ రెడ్డి! సమయంలేదు. భాగస్వామ్య సంస్థలను, ప్రభుత్వ అధికారులను, సిబ్బందిని, క్షేత్ర స్థాయి కార్యకర్తలను సమస్యలు పరచుకోవడం ఒక సహాలు. తమకు సహకరించే దాతృత్వ సంస్థలను ఒప్పించి, మెప్పించి వారి సహాలక్ష్మీ ప్రశ్నలకు సముచ్చితమైన వాస్తవిక సమాధానాలతో నిధులు సమకూర్చుకోవడం మరో సహాలు. అందించవలసిన సహాయ సామగ్రిని సంకాలంలో తగిన విధంగా సిద్ధంచేయించడం, సమయం మించకుండా పంపిణీ చేయడం ఇంకాక సహాలు. రైతుల దుస్థితిని తప్పించడానికి సిబ్బందిని పరాగులు పెట్టించి యుద్ధప్రాతిపదికన టమాటాలను తరలించడం సామాన్యమైన విషయమా! పెద్ద చిన్న తేడాలేకుండా, పెంచాడాలు, అధికారాలు మరచి, రేయింబవళ్లు సేవలందించిన ఏపిమాన్ సిబ్బందికి సహాధారించిన చంద్రశేఖర రెడ్డి గారూ హృష్ణాప్తి !

ఆపత్కాలంలో అన్నదాతకు అందగా ఏపిమాన్!

ఒకార్ధ స్థాయిలో రైతులనుంచి 1,002 టన్నుల టమాటు కొనుగోలు!

- ఎన్.వినాయక రెడ్డి, ప్రహల్సద, వాసుదేవరెడ్డి

కోవిడ్ 19 విశ్వంఖల విషారంలో యావత్తే ప్రపంచం అతులాకుతలమవుతుండగా ప్రపంచానికి ఆహారాన్ని అందించడానికి అహర్నిశలు శ్రమిస్తున్న అన్నదాత పరిస్థితి వర్ణనాతీతం. అధిక ఉత్పత్తి వ్యయాలు, కూలీల కొరత, అనిచ్చిత మార్కెట్ ధరలు, మార్కెట్లలో దళారీ వ్యవస్థ మొదలగు సమస్యల మధ్య కొట్టు మిట్టడుతూ పండించిన పంటలకు ఎప్పుడు లాభం వస్తుందో అని ఎగచూచే రైతనుకు “మూలిగే నక్కపై తాటి పండు పడ్డట్టు” కోవిడ్ 19 ప్రభావం సగటు రైతనుల బ్రతుకులలో విపరీత ప్రతికూల ప్రభావం చూపిస్తూంది.

చిత్తారు జిల్లా రైతులకు టమాటు ప్రధాన కూరగాయల పంట. టమాటు ధరలలో విపరీత పరిణామాలు సంభవించి ఒక్కాక్క సారి కనీస ధర కూడా లేక కాయలను కోయకుండా పొలంలోనే వదిలి వేసిన సంఘటనలు గతంలో కోకొల్లలు. టమాటు సాగు ఒక జూదంగా మారింది. ఒక్కాక్కసారి పెట్టబడి రాని స్థితి, మరొకసారి లాటరీ తగలవచ్చు.

అయినా చిత్తారు జిల్లా రైతులు మాత్రం టమాటు పంటపై మక్కువ కోల్పోకుండా చావో బ్రతుకో అని కేవలం

టమాటుపై ఆధారపడి సాగు చేయస్తుంటారు. ప్రతి సంవత్సరం జనవరి త్రైమాసికంలో ధరలు బాగా ఉంటాయని భావించిన రైతులు, వేల ఎకరాలలో టమాటు పంట వేశారు. ఎవరూ ఉపాంచని విధంగా కోవిడ్ 19 కారణంగా ప్రపంచ మానవాళి జీవితాలలో కోలుకోలేని పరిస్థితి ఎదురైంది. ప్రపంచ మానవాళికి ఆహారాన్నందించే రైతను ముఖ్యంగా టమాటు రైతు పరిస్థితి చాలా అధ్యాన్నంగా తయారైంది.

అశలను కుష్మగుల్చిన కరోనా : భారత దేశంలోని ప్రధాన నగరాలలోను ముఖ్యంగా ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణా రాష్ట్రాలలోని పోంటల్లో దాదాపు అన్ని కూరల్లో టమాటు వేయడం అలవాటు. అందువలన టమాటుకు విపరీతమైన గిరాకి వుండేది.

ప్రస్తుత కరోనా లాక్ డాన్ కారణంగా చిన్న చితక పోంటల్ల నుండి పెద్ద నగరాల లోని నక్కట పోంటల్ల వరకు మూత పడుటవలన టమాటుకు గిరాకి పూర్తిగా తగి రైతులు తమ పొలాలలో టమాటులు కోయలేని పరిస్థితి ఎదురైంది. ఒకవైపు విపరీతంగా

టమాటాల కొనుగోళ్ళ వివరాలు

- ◆ కొనుగోలుచేసిన టమాటాలు : 1002 టన్నులు
- ◆ కొనుగోళ్ళ విలువ : రూ. 35,08,764
- ◆ ఏపిమాన్ భరించిన రవాణా ఖర్చు : రూ. 7,44,500
- ◆ లభ్య పొందిన రైతులు : 478 మంది
- ◆ లభ్య పొందిన మహిళా రైతులు : 170 మంది
- ◆ లభ్య పొందిన పురుష రైతులు : 308 మంది
- ◆ కొనుగోళ్ళ జరిగిన మండలాలు : 08 (కలికిరి, పలమనేరు, కురబలకోట, మదనపల్లి, వి కోట, నిమ్మనపల్లి, రామసుముద్రం, వాల్మీకిపురం)
- ◆ భాగస్వామ్య రైతు సంఘలు: 08 (కలికిరి ఎఫ్ పి ఓ, కౌండిన్యే ఎఫ్ పి సి, మర్యాదరాన్ని పట్టం ఎఫ్ పి సి, కురబలకోట ఎఫ్ పి ఓ, వి కోట ఎఫ్ పి ఓ, నిమ్మనపల్లి ఎఫ్ పి సి, రామసుముద్రం ఎఫ్ పి ఓ, వాల్మీకిపురం ఎఫ్ పి ఓ)

ఇతరుల మాబిరే నీవూ వుండాలనుకుంటే, అసలు నీవు వుండడమేందుకు ?

పండిన పంట, మరో వైపు మార్కెట్ లేకపోవడం, ఇతర రాష్ట్రాలకు పంపించాలన్న అక్కడ గిరాకి లేక పోవడం, అదాయాలు లేక రైతు పరిస్థితి చాలా అధ్యాన్యంగా తయారైంది.

ఎడారిలో ఒయసిస్ లా ఏపిమాన్ : ఇటువంటి విపత్కు పరిస్థితులలో రైతులకు ఆపన్న హాస్తం అందించాలని చిన్న, సన్నకారు రైతుల ట్రేయస్ట్ లక్ష్యంగా పని చేస్తున్న ఏపిమాన్, జర్మనీకి చెందిన జి ఐ జడ్, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారితో కలిసి నంయుక్తంగా రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంఘం (ఎఫ్ పి ఓ ల) లోని సభ్య రైతులకోసం కొన్ని ఉపశమన కార్బ్యూక్రమాలు చేపట్టింది. సభ్య రైతులు పండించిన టమాటలను రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంఘం దారా కొనుగోలు చేసి బెంగుళూరు సమీపంలో శ్రేణివాసపురంలోని ‘సన్ సివ్’ కంపెనీ వారికి అమ్మి సభ్య రైతులను అదుకోవాలని నిర్ణయించింది. ‘సన్ సివ్’ కంపెనీ వారు కూడా విపత్కర పరిస్థితులలో రైతులకు కొంత ఊరలు నివ్వాలని, ప్రస్తుతం టమాట ధర బాగా తగినప్పటికి రైతులకు కనీస ధర చెల్లించాలని నిర్ణయించడం మరికొంత ఓదార్పునిచ్చిన అంశం.

జర్మనీకి చెందిన జి ఐ జడ్ వారి ఆర్థిక సహాయంతో, ఏపిమాన్ టమాట రవాణా ఛార్జీలను పూర్తిగా భరించి రైతు తోట దగ్గరే కేజీ 3.50 చొప్పున కొనుగోలు చేసి శ్రేణివాసపురంలోని సన్ సివ్’ కంపెనీ వారికి అందజేస్తున్నది.

చిత్రారు జిల్లాలోని ఏపిమాన్ పని చేస్తున్న రామసముద్రం, పలమనేరు, వి.కోటు, మదనపల్లి, నిమ్మసపల్లి, కురబలకోటు, వాల్కీకి పురం, కలికిరి అనే 8 మండలాలలో నుండి టమాటలను కొనుగోలు చేసి రైతులను అదుకుంటున్నది.

2020 ఏప్రిల్ నెల 9వ తేది నుండి టమాట కొనుగోలు ప్రారంభమై, ఇంకా ఈ కార్బ్యూక్రమము కొనసాగుతున్నది. ఏప్రిల్ నెల 30వ తేది వరకు 1002

టన్లు కొనుగోలు చేసి, సన్ సివ్ వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల ప్రాసెసింగ్ కంపెనీకి సరఫరా చేయడం జరిగింది.

చెల్లింపుల విధానం : ఆర్థిక సమస్యలలో వున్న రైతులను ఆదుకోవాలన్న ఏపిమాన్ సంకల్పంలో భాగంగా, రైతు దగ్గర నుండి టమాటలను కొనుగోలు చేసిన నాలుగు రోజుల లోపే, రైతుకు చెల్లించవలసిన మొత్తాలను రైతు బ్యాంకు ఖాతాకు జమచేయడం జరుగుతున్నది. ‘సన్ సివ్’ కంపెనీ వారి నుండి రావలసిన మొత్తం కొంత ఆలస్యం అవుతున్నప్పటికీ,

రైతులను త్వరగా ఆదుకోవాలన్న ఏపిమాన్ లక్ష్యంలో భాగంగా, ఏపిమాన్ తోడ్యాటుతో ఏర్పాటైన ‘ఎం.టమాట రైతు ఉత్పత్తిదారుల సమాఖ్య’ నుండి అధ్యాన్యంగా కొంత మొత్తం తీసుకొని మండల రైతు ఉత్పత్తిదారుల నంఠల

రైతులకు చెల్లిస్తున్నారు. టమాట రవాణా ఛార్జీలను ఏపిమాన్ చెల్లిస్తున్నది.

కచ్చితమైన తూకం : సాధారణంగా టమాటలను క్రేట్స్ ప్రకారం మార్కెట్లలో రైతులు అమ్ముతారు. క్రేట్లలలో ఎక్కువ, తక్కువలు వుండవచ్చు, అందువలన ఏపిమాన్ ద్వారా కొనుగోలు చేసే టమాటలకు కేజీల చొప్పున డబ్బులు చెల్లిస్తారు. కావున, రైతు పొలం దగ్గరే క్రేట్లను తూకము సగటున ఒక క్రేట్లలో ఎన్ని కేజీల టమాటలు వున్నాయో వారి ముందరే తూకం వేసి చూపించడం జరుగుచున్నది.

ఎఫ్ పి ఓ ల వాహనాల వినియోగం: ఏపిమాన్ ద్వారా ఏర్పాటైన రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంఘంలలో ఐదు సంఘాలు (రామసముద్రం, పలమనేరు, వి.కోటు, మదనపల్లి, నిమ్మసపల్లి) ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ఉద్యానవాఱు వారి రాష్ట్రము కృషి వికాస యోజన (ఆర్ కే వి వై) పథకం క్రింద 75% సబ్సిడీతో కొనుగోలు చేసిన రవాణా వాహనాలను పూర్తి సామర్థ్యంతో టమాట రవాణా కారకు వినియోగిస్తున్నారు. వీటితో పాటు మరికొన్ని వాహనాలను అంద్ధ ప్రాదిపదికన

తీసుకొని టమాట రవాణా చేస్తున్నారు.

పారదర్శకత : ఏపిమాన్ ముఖ్య కార్యానిర్వహణ అధికారి శ్రీ సి.ఎన్. రెడ్డి గారి నిర్దేశం మేరకు టమాట కొనుగోలు ప్రారంభం నుండి ఏపిమాన్ సిబ్బంది, ఎఫ్.పి.ఓల సిబ్బంది టమాట కొనుగోలు ఘర్తిగా పారదర్శకంగా, బాధ్యతాయుతంగా చేపట్టడం వల్ల, రైతులకు చెల్లింపులు కూడా నేరుగా వారి బ్యాంకు భాతాలకు జమ చేయడం వలన రైతులలో ఏపిమాన్ పట్ల, రైతు సంఘాల పట్ల నమ్మకం, గురి మరింత పెరిగింది. ఏపిమాన్ వివిధ వాట్స్ అప్ గ్రూపుల ద్వారా రైతులకు సమాచారం చేరవేయడం వలన, ఎఫ్.పి.ఓల ద్వారా చేపట్టిన కార్యక్రమాల సమాచారం దాదాపుగా సభ్యులందరికి చేరింది.

గ్రామ రైతు సంఘాల భాగస్వామ్యం : ఏపిమాన్ సంస్థ ద్వారా చేపట్టిన కార్యక్రమాలు ఎక్కువ మంది సభ్యుల రైతులకు వుపయోగపడాలన్న సంకల్పంతో పాటు ఈ బృహత్తర కార్యక్రమంలో గ్రామ రైతు సంఘాల భాగస్వామ్యం పెంచాలన్న ఆశయానికి అనుగుణంగా గ్రామ పంచాయితీల వారీగా రైతులను ఎంపిక చేసే భాద్యతను గ్రామ రైతు సంఘం కార్యవర్గ సభ్యులకు రైతు మిత్రులకు అప్ గించడం జరిగింది. గ్రామ రైతు సంఘం కార్యవర్గ సభ్యులు, రైతు మిత్రులు ప్రాధాన్యత ప్రకారం రైతులను ఎంపిక చేస్తున్నారు.

సేకరణలో ఇబ్బందులు:

- ◆ **గ్రామాలలో టమాట దిగుబడి బాగా ఎక్కువగా వున్నందువలన మండలంలోని అనేకమంది రైతుల నుంచి కొనుగోలుకు తీవ్రమైన వత్తిడి వస్తున్నది**
- ◆ **సన్ సిప్ కంపెనీ వారు ఘర్తిగా మాగిన కాయలను మాత్రమే తీసుకొంటారు. అక్కడక్కడ దోర కాయలున్నా వారు టమాట లోడును వెనక్కి పంపిస్తారు. టమాట కాయలను కోసి క్రేటలోకి పేర్చేటప్పుడు దోర కాయలు వేరుచేసి కేవలం మాగిన కాయలను మాత్రమే వేయాలి. కాని టమాటకు ధరలు లేక విసిగపోయిన రైతులు దోర కాయలను వేరు చేయడానికి సిద్ధంగా లేరు. ఘలితంగా టమాట సేకరణలో పాల్గొంటున్న సిబ్బంది చాలా ఇబ్బందులను ఎదుర్కొనవలసి వస్తున్నది.**
- ◆ **ఒకవైపు కరోనా మహమ్మారి ఉధృతం అవుతున్నా, కుటుంబ సభ్యులు ఇంటి నుండి బయటకు పోవద్దని వారిస్తున్నా, పోలీసు వారు అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేస్తున్నా, ఇటువంటి కష్ట కాలంలో రైతులకు అండగా వివిధ రకాల కార్యక్రమాలను అమలు చేయాలన్న ఏపిమాన్ సి.ఈ.బి.శ్రీ సి ఎన్ రెడ్డి గారి పిలుపు మేరకు ఏపిమాన్ సిబ్బంది శక్తి వంచన లేకుండా పని చేస్తున్నపుటికీ సభ్యుల రైతులతోపాటు మిగిలిన రైతులందరి నుంచి సేకరించడంలేదని శాపనార్థాలకు, బెదిరింపులకు కొదవ లేదు.**
- ◆ **ప్రస్తుతం టమాట దిగుబడి విపరీతంగా వున్నప్పటికీ, మార్కెట్లో గిరాకీ లేకపోవడం, సన్సిప్ కంపెనీ వారు కొంతమేరకే కొనగలమని చెప్పినందువలన ఏపిమాన్ సిబ్బందిపై విపరీతమైన వత్తిడి పెరగుచున్నది. ఒకవైపు రైతు సంఘాల ప్రతినిధులు, మరోవైపు ప్రజా ప్రతినిధులు, ఇంకోవైపు రాజకీయ నాయకులు ఏపిమాన్ సిబ్బందిపై మా కాయలు తీసుకోండి, మా వారి కాయలు తీసుకోండని విపరీతమైన వత్తిడి తెస్తున్నారు.**
- ◆ **రైతుల తోటల వద్దనే టమాట కాయలను కొనుగోలు చేయాలని ఏపిమాన్ సిబ్బంది శక్తివంచన లేకుండా పనిచేస్తున్నారు. కాని కొంతమంది రైతుల పొలాల దగ్గరకు వాహనాలు వెళ్ళడానికి సరైన దారి లేనందువలన, టమాట బాక్సులను రహదారి వరకు కొంత దూరం తెచ్చుని చెప్పినపుడు, రైతులు సహకరించడం లేదు, వారి పొలాల వద్దకే లారీని తెచ్చుని బలవంతం చేస్తున్నారు, ఘలితంగా ఆ దాల్లలో లారీలు ఇరుక్కు పోయి, వాటిని బయటకు తీయడానికి చాలా ఇబ్బంది వడడం వంటి సమయాలు ఎదురవుతున్నాయి.**
- ◆ **సాధారణంగా రైతులు వారు పండించిన టమాటలను ప్రైవేటు వ్యాపారస్తులకు అమ్ముతుంటారు. రైతులకు ఈ వ్యాపారస్తులకు మధ్య కొంతమంది మధ్యవర్తులు వుంటారు. వారే రైతు తోటల వద్ద నుండి కాయలను చిన్న చిన్న వాహనాలలో నింపుకొని వెళతారు.**

అందులకు ఒక బాక్స్‌కు ఇంత అని కొంత కమీషన్ తీసుకుంటారు. కాని ఏపిమాన్ ద్వారా కొనుగోలు చేసే టమాటులలో ఎటువంటి కమీషన్ లేదు. అయినప్పటికీ కాయలను లోడ్ చేయుటకు కొంతమంది రైతులు సహకరించక పోవడం వలన రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థల వాహన డ్రైవర్లు, ఏపిమాన్ సిబ్బంది కూడా క్రీట్స్‌ను లోడ్ చేయడానికి చాలా ఇబ్బంది ఎదురోపులసి వస్తున్నది.

◆ **బాక్స్‌ల కొరత :** మధ్య తరగతి రైతులవద్ద, కొంత జరుగుటాటు వున్న రైతుల వద్ద సాంత టమాట క్రీట్స్ వున్నాయి. వారు ముందుగా వారివద్ద వున్న బాక్స్‌లలో కాయలను కోసి, వాహనం వచ్చిన తరువాత బాక్స్‌లను నులభంగా మార్చుకోగలుగుతున్నారు. కాని పేద రైతులకు సొంతంగా బాక్స్‌లు లేని కారణంగా, ఒకరోజు ముందుగా బాక్స్‌లు ఇమ్ముని ఏపిమాన్ సిబ్బందిని రైతులు అదుగుతున్నారు. కానీ ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఒకరోజు ముందుగా క్రీట్స్ ఇచ్చే అవకాశం లేదు. ముందుగా బాక్స్‌లు ఇవ్వలేనందున రైతులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు.

పై సమస్యలు వున్నప్పటికీని ఏపిమాన్ సిబ్బంది ఎక్కుడా పనిలో రాజీ పడకుండా ఏఫ్రైల్ నెల చివరి నాటికి రైతుల వద్ద నుండి 1002 మెట్రిక్ టన్నుల టమాటాలను సేకరించి సన్నిఖ్య కంపెనీ వారికి సరఫరా చేయడం ఒక అసాధారణ విజయం!

పండ్ల కిట్ల అమ్మకం : కోవిడ్ 19 ప్రభావిత ప్రాంతాలలో ప్రజలలో రోగ నిరోధక శక్తి పెంచడంకోసం కొనుగోలు సామర్థ్యం కలిగిన ప్రజలకు సి విటమిన్ కలిగిన ఆరు రకాల పండ్ల కిట్లను ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ఉద్యానవాహి సహకారంతో ఒక్కాక్కడి కేవలం పంద రూపాయలకే విక్రయించడం జరిగింది.

మదనపల్లి, పుంగనూరు, వెంకటగిరి కోటు, కురబల కోటు, వాల్మీకి పురం, కలికిరి మొదలైన ప్రాంతాలలో చిరుఁడ్యుగులకు, ఇతర కొనుగోలుదారులకు మొత్తం 1000 పండ్ల కిట్లను విక్రయించడం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమాలలో మదనపల్లి, పీటెరు శాసనసభ్యులు, ఉద్యానవాహి ప్రతినిధులు

కూడా పాల్గొన్నారు.

అరబిందో ఫార్మాచే కొనుగోళ్ళు: కరోనాలో రైతుల కష్టాలను గమనించిన అరబిందో ఫార్మా లిమిటెడ్, అరబిందో ఫోండేషన్ వారు మంచి ధరలు చెల్లించి చిత్తారులో పండిస్తున్న 15 లక్షల విలువగల పండ్లు, కూరగాయలను రైతులనుంచి కొనుగోళ్ళు చేశారు. ఇంతే కాకుండా 2.5 లక్షలు వెచ్చించి, పీటెరులో 747 మంది పేదవారికి పప్పులు, ఉప్పు, వంటనూనె, సబ్బులు ఉచితంగా అందించారు. పరిస్థితి తీప్రతను అరబిందో ఫార్మాలిమిటెడ్, అరబిందో ఫోండేషన్ వారికి వివరించి వారు ఇలా సహాయం చేయడానికి ముందుకు వచ్చేలా చూడడంలో ఏపిమాన్ సి ఈ ఓ శ్రీ సిఎస్ రెడ్డి పొత్త చాలా వున్నది.

పాడి పంటల ప్రాజెక్ట్ ద్వారా సహాయం : కరోనా ఉపశమన కార్యక్రమాలలో భాగంగా వాల్మీకి పురం, కురబలకోటు మండలాల్లోని 750 మంది పేదలకు కూరగాయలు, పండ్లు ఉచితంగా పంచడం జరిగింది. పశువుల కూడా మేత లేక ఎండుతున్నందున ఎంపిక చేసిన 75 మంది పేద పాడి రైతులకు వరిగడిని పంచారు. మదనపల్లిలో మొత్తం 325 మంది ప్రభుత్వ ఆసుపత్రి నర్సులకు, పారిశుధ్య కార్మికులకు, నిరుపేదలకు ఉచితంగా 6 రకాల పండ్ల కిట్లను, 400 కుటుంబాలకు 1600 మాస్కులను ఏపిమాన్ ఆద్వర్యంలో పంపిణీ చేయడం జరిగింది.

లాక్డాన్ పాడిగింపుతో పాటు ఈ కష్టకాలంలో రైతులను అదుకునే ఏపిమాన్ కార్యక్రమాలు కొనసాగుతూనే వున్నాయి, కొనసాగుతూనే వుంటాయి.

మురికివాడల పేదలకు ఏపిమాన్ తోడ్డటు !

- భవాని.ఎల్

ప్రోదరాబాదు నగరంలో కరోనా కల్లోలంలో ఇండ్రకే పరిమితమై, పనులు లేక, జరుగుచాటు లేక, రోజు గడవడం కష్టంగా మారిన మలక్ పేట ప్రాంతంలోని మురికివాడలకు చెందిన 650 పేద కుటుంబాలకు నెలరోజులకు సరిపడా నిత్యావసర సరుకులను, ఆరోగ్య సంరక్షణ కిట్లను, కూరగాయలను ఏపిమాన్ సంస్ ‘అజీం ప్రేమ జీ’ సంస్ ఆర్థిక సహకారంతో ఏప్రైల్ 18, 19, 20 తేదీలలో ఉచితంగా పంపిణీ చేసింది. ఈ మురికివాడల్లో నివసించేవారిలో చాలామంది రోజువారీ కూలీలు. కరోనా విపత్తుర పరిస్థితు లలో పనులులేక వారికి జీవనం ఆస్తవ్యవస్థంగా మారి రోజు గడవడమే కష్టంగా తయారైంది. ముందు చూపుతో ఈ దుస్థితిని గ్రహించిన ఏపిమాన్ సి ఇ ఓ ట్రీ సిఎస్ రెడ్డి గారు వివిధ సంస్లతో నంపుటించి, వారి ఆర్థిక సహాయంతో

తెలంగాణాలో ఏపిమాన్ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహిస్తున్న ‘మార్పు’ ప్రాజెక్ట్ ప్రాంతాలలోని పేద కుటుంబాలకు అండగా నిలవడానికి ఒక ప్రణాళిక రూపొందించారు.

అంతా ప్రణాళిక ప్రకారం ...

◆ ‘అజీం ప్రేమజీ’ సంస్ నుంచి అందిన ఆర్థిక సహాయా నికి తగినట్టుగా 650 పేద కుటుంబాలకు నెలవారీ నిత్యావసర సరుకులను, ఆరోగ్య సంరక్షణ కిట్లను, కూరగాయలను పంపిణీ చేయాలని నిర్ణయించారు.

నేను కాకుంటే మరెవ్వరు? ఇప్పుడు కాకుంటే ఇంకెప్పుడు? ఈ స్వాల్ఫార్మ రగితితే ఇప్పుడే ఇక్కడే గెలుపు సీదే

- ◆ ‘మార్పు’ ప్రాజెక్ట్ అమలు జరుగుతున్న మలక్ పేట ప్రాంతంలోని పాత శంకర్ నగర్, కొత్త శంకర్ నగర్, శాలివాహన నగర్, భూలక్కి హరిజనవాడలలో ఎంపిక చేసిన 650 పేద కుటుంబాలకు అప్పటికే ఏవైనా ఇతర సంస్ల నుంచి గాని, ప్రభుత్వంనుంచి గాని ఏమైనా సహాయం అందిందా అని ఆరోగ్య కార్యకర్తలవే లేదా మార్పు కార్యకర్తలచే పరిశీలించి ఎటువంటి సహాయం అందలేదని నిర్ధారించుకోవడంతో పాటు, ఆ కుటుంబాలకు ఎటువంటి సహాయం అవసరమో కూడా విపరాలను సేకరించడం జరిగింది.
- ◆ ఆ కుటుంబాలవారు తెలిపిన అవసరాలకు అనుగుణంగా ఒక నెలకు సరిపడా నిత్యావసర సరుకులను, ఆరోగ్య సంరక్షణ కిట్లను, కొద్ది రోజులకు సరిపడా కూరగాయలను కొనుగోలు చేసి ఒక్కొక్క కుటుంబానికి ఒక ప్యాకేట్ వంతున 650 ప్యాకేట్లను సిద్ధం చేశారు.
- ◆ ప్రతి ప్యాకేచిలో బియ్యం : 15 కేజీలు, గోధుమపిండి: 2 కేజీలు, కంది పప్పు : 2 కేజీలు, నూనె : 2 కేజీలు, చింతపండు : అర కేజీ, బెల్లం : 1కేజీ, కారం: అర కేజీ, పసుపు : 100 గ్రాములు, ఉల్లిపాయలు : 1కేజీ, అలు : 1కేజీ, ఇతర కూరగాయలు (టమోటో, మిర్చి, బెండ, వంకాయ, దోస, క్యాబేజీ , గోకర): 3 కేజీలు. బట్టల సబ్బులు: 2, డెట్టల సబ్బులు: 2, మాస్యులు: 3, సానిలైజర్:1, శానిటరీ నాపిట్ట్: 5 వుండేలా ప్యాకేట్లు సిద్ధం చేశారు.
- ◆ ముందుగా పోలీసులు, మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ వారి అనుమతి తీసుకుని. కుటుంబాల వారీగా టోకెన్లను తయారుచేసి, నంబరు, తేదీ వేసి, ప్యాకేజి వస్తువులను పంచడానికి అనువైన విశాలమైన స్థలాన్ని ఎంపిక చేసి, సామాజిక దూరం పాటించేలా ఏర్పాట్లు చేసి ఎంపిక చేసిన కుటుంబాలకు పంపిణీ చేయడం జరిగింది.

- ◆ 18, 19 తేదీలలో పాత శంకర్ నగర్, కొత్త శంకర్ నగర్లలో 450 కుటుంబాలకు 20 వ తేదీన శాలివాహననగర్, భూలక్ష్మి హరిజనవాడలో 200 కుటుంబాలకు స్థానిక కార్పోరేటర్, ఏపిమాన్ ప్రతినిధులు, వలంటీర్ సహకారంతో పంచదం జిరిగింది
- ◆ మణికొండలోని ఏపిమాన్ ప్రధాన కార్యాలయంలో పాకెట్లను తయారు చేయించారు. సరుకుల కొనుగోలు, పాకెట్ల తయారీ, వంఫిణీ మొదలైన అన్న కార్యక్రమాలలో ఏపిమాన్ సిబ్బంది వూర్తిగా పాలుపంచుకున్నారు.

వారి దీవెనలు పులకింపజేశాయి

మురికివాడలలోని పేదలకు నిత్యావసర సరుకుల పంపిణీలో ముఖ్యమైన భాగస్వాములను చేసినందుకు ఏపిమాన్ సంఘ వారికి నాపూదయ పూర్వక ధన్యవాదాలు. ఇప్పటివరకు ఎవరూ తమను పట్టించుకోలేదని, ఇలా నెలకు సరిపడా సరుకులు ఇచ్చినందుకు మిమ్మలను అదేవుడు చల్లగా చూడాలని సహాయం అందుకున్న ఆ పేదలు నా నెత్తిమీద చేయిపెట్టి దీవెన్నంతే ఎంతో ఉద్ఘేగంగా, సంతోషంగా అనిపించింది.

- ధనమ్మ, లక్ష్మిభాయి సమాఖ్య అధ్యక్షురాలు, సువర్జ సంఘ సభ్యురాలు - శంకర్ నగర్

ఏపిమాన్ వారు నాకు అందించిన పుణ్యమిది

ఓల్డ్ శంకర్ నగర్, న్యూ శంకర్ నగర్ రెండు ఏరియాలకు కలిపి జిహోచ్ ఎంసి పార్కులో నిత్యావసర సరుకుల ప్యాకెట్లు పంపిణీ చేశారు. పద్ధతిగా లైను నిలబెట్టి ఎలాంటి గొడవలు లేకుండా అందరికీ సరుకులు ఇచ్చినారు. ఆ సరుకులు తీసుకున్నవారి ముఖాలలో చెప్పేనంత సంతోషం. ఎందుకంటే అప్పటివరకు వారికి ఎవరూ ఇలా సరుకులు ఇప్పటిలేదు. ‘ఒక నెలకు సరిపడా సరుకులు చాలా బాగా ఇచ్చినారు. చాలా బాగున్నాయి’ అని వారు నా నెత్తి మీద చెయ్యి పెట్టి దీవెనలు యిస్తుంటే, అందరూ మెచ్చుకుంటుంటే ఆ ఆనందంతో నా కళ్ళులో నీళ్ళు వచ్చాయి. ఇదంతా శీ సి ఎన్ రెడ్డి గారు, కళామణి గారు, పద్మావతి గారు,

భవని గారు నాకు కలిగించిన పుణ్యం.

- శ్రీమతి ప్పప్ప, ఆరోగ్య కార్యక్రమ, శంకర్ నగర్ ధన్యవాదాలు

ఏపిమాన్ వారికి ధన్యవాదాలు. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో నెలకు సరిపడా సరుకులు ఇప్పడం చాలా సంతోషంగా ఉంది.

- నర్సింగ్, శంకర్ నగర్

చేతులెత్తి మొక్కతున్నా...

‘నేను సిద్ధిపేట్ నుండి పనుల కోసం ఇక్కడికి వచ్చాను. నేను ఏడునెలల గర్భిణిగా వున్నపుడు నా భర్త మరణించాడు. రోజువారీ కూలీ చేసుకుని పొట్ట పోసుకుంటున్నాను. ఇంత కష్టంలో వున్నపుడు ఏపిమాన్ సంఘ వారు నాకు అందించిన సహాయానికి వారికి చేతులెత్తి మొక్కతున్నా. మాకు ఇంతవరకూ ఎవరూ ఎలాంటి సరుకులు ఇప్పలేదు. నెలకు సరిపడా ఇంత నాణ్యమైన సరుకులు ఇచ్చినందుకు నమస్కారం.

- స్రవంతి, భూలక్ష్మినగర్

పేదల ఆకలి తీర్చారు

మురికివాడల ఎంపిక నిషింగా నిష్పక్షపాతంగా ఉంది. రెడ్ జోన్ ప్రజలు అక్షరాలా ఆకలితో బాధపడు తున్నారు. ఈ పేద ప్రజలకు నేన చేసినందుకు దేవుడు మీ అందరినీ ఆశీర్వదిస్తాడు.

- శ్రీమతి విజయ లక్ష్మి, పిడి, పట్టణ సమాజ అభివృద్ధి

ఎంతైనా అభినందనీయం

రెడ్ జోన్లో మీ ప్రయత్నాల గురించి నేను రోజువారీ వారావుతికలో చదివాను. అవసరమైన వారికి కిట్ల పంపిణీలో కూడా తాను పాల్గొన్నానని స్థానిక కార్పోరేటర్ నాకు చెప్పారు. ఈ క్లిప్ప సమయాల్లో పట్టణ మురికివాడల నుండి వచ్చిన ఈ నిరుపేదలను గొప్ప హృదయంతో మీ సంఘ చూసుకుంటుంది. ఇది నిజంగా గొప్ప వని . మీ ప్రయత్నాలు ఎంతో మెచ్చుకోదగినవి. ధన్యవాదాలు

- డాక్టర్ వీఱ, మెడికల్ ఆఫీసర్ - శాలివాహననగర్, మలక్ పేట

ప్రాదరాబాద్లో 5000 కుటుంబాలకు ఏపిమాన్ సహాయం!

- ಬಂಡ್ ವೆಂಕಟೇಶ್, ಕಿಷೋರ

పైదరాబాద్ నగరంలో లాక్ దొన్ కారణంగా ఎక్కడి ప్రజలు అక్కడే ఉండిపోవడం, ఉపాధి దొరకకపోవడం, మురికివాడల్లో నివాసం ఉన్న పేదలు, రోజువారీ కూలీలు, నిర్మాణపు పని కూలీలు, ఇళ్ళల్లో పనిచేసేవారు మొదలగు రెక్కాడితేకాని దొక్కాడని పేదలకు లాక్ దొన్ సమయంలో ఆకలి తీర్చుటకు ఏపిమాన్ దాతల సహాయంతో తనవంతు సహాయాన్ని తోడ్పాటును అందిస్తోంది. ఈ ప్రక్రియలో భాగంగా, పైన పేర్కొన్న వారే కాకుండా నగరంలోని వివిధ

ప్రాంతాలలోని మురికివాడల పేదలకు, వలన కూలీలకు, అనాధ శరణాలయాలకు, వృద్ధ ఆశ్రమాలకు, చేనేత కార్బూకులకు నంబందించిన 5000 కుటుంబాలకు కూరగాయలు, పండ్లు, బియ్యము, పప్పుతో కూడిన కిట్లను విఫిర్ సేవాసంస్థల సహకారంతో ఏపిమాస్ ఉచితంగా పంపిణీ చేసింది.

నిత్యావనరాల కిట్టలో బియ్యము-10 కేజీలు, కందిపప్పు-2 కేజీలు, గోధుమపిండి-2 కేజీలు, చింతపండు-1/2 కేజీ, కారం-200 గ్రాములు, పసుపు-100 గ్రాములు, వంట నూనె-2 లీటర్లు, కూరగాయలు-5 కేజీలు వుంటాయి. దీనితోపాటు వ్యక్తిగత పరిశుద్ధత కోసం యిచ్చే కిట్టలో

250 గ్రాముల బట్టల నబ్బులు-2, డెట్టల్ స్నానపు
నబ్బులు-2, మాన్యులు-3, శానిటైజర్-1, శానిటరీ
నాప్రైవ్-8 వుంటాయి, ఒక నెలకు సరిపడే సరుకులు,
వ్యక్తిగత పరిశుద్ధత కిట్ ఒక్కాక్రూబి సుమారు రూ. 1650
లు ఏలువజేస్తుంది. ఇలాంటి 815 కిట్లను మలక్ పేట
పరిధిలోని పాత శంకర్ నగర్, కొత్త శంకర్ నగర్ మురికి
వాడల రెడ్ జోన్ ప్రాంత కుటుంబాలకు, మణికొండలోని
పేదలకు, వంజాగుట్ట సమీపంలోని మణిహర్ రాష్ట్ర వలస
ప్రజలకు ఉచితంగా ఏప్రిల్ 18 నుండి 21 వరకు పంపిణీ
చేయడం జరిగింది .

ఈ సేవా కార్యక్రమంలో
ప్రత్యక్షంగా, వరోక్షంగా
పైదరాబాద్ లోని మారి,
భూమిక, అంకురం, స్టోర్స్,
అభివోర, అవోమ్మాట్ట్స్,
ఎల్.ఎన్.ఎన్ ఫోండేషన్,
పోనిక్కు మొదలగు సేవ

సంస్థలు, పురపాలక అధికారులు, తెలంగాణ పోలీసు, స్థానిక సముదాయ సంస్థలు, స్వయంసహాయ మహిళా గ్రామాలు, యువక సంఘాల వలంతీర్లు, నివాస ప్రాంతం సంకేర్మ సంఘాలు, ఏపిమాన్ సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

నిత్యావసరాలు, వంద్లు, కూరగాయలు, వ్యక్తిగత పరిశ్రమల కిట్లను పైదరాబాద్ నగరంలోని మేఫేర్ విల్లాస్, తెల్లాపూర్, కొండ్కకాయ, నాగోలులోని సాయినగర్, పీర్జాది గూడ మొదలైన వివిధ ప్రాంతాలలోని ప్రభుత్వ, ప్రభుత్వాల నంస్థల నిర్వహణలోని అనాధ బాలల ఆశ్రమాలు, వృద్ధాశ్రమాలలో కూడా పంపిణీ చేయడం జరిగింది. లభ్య పొందినవారు తమకు ఈ కిట్లు ఒక నెల పాటు సరిపోతాయని, ఈ కష్టకాలంలో ఈ తోడ్పాటు అందించిన ఏపిమాన్ సంస్కృత కృతజ్ఞతలు తెలియజేశారు.

ఓడివిశితానేమాననే భయం ఎప్పుడైనా గెలిపించవచ్చు కాని ఎప్పుడూ నిన్న ఆదుకునేబి నీ ధర్మమే

కరోనా సంక్రిభంలో రైతులకు 'ధీశాలి' సేవలు !

- డి.హరిలాల్, సి.ఊ.బి. ధీశాలి

కరోనా వైరస్ రోజురోజుకి అతివేగంగా విస్తరిస్తూ భారతరైతు మెడకు చుట్టూకొని రైతాంగ వ్యవస్థను చిన్నాభిన్నం చేస్తున్నది. ఇప్పటికే గిరాకీ తగ్గి సరఫరా పెరగడంతో రైతు చెపుటోట్టి పండించిన పంటకు సరైన మద్దతుభర లేక అవస్థలు పడుతున్నాడు. ఇక ఈ కరోనా కల్లోలంలో ముఖ్యంగా కూరగాయలకు సంబంధించి రోజువారీ కూలీలు, పురుగు మందులు, రవాణా సౌకర్యాలు సరైన మద్దతు ధర అందుబాటులో లేకపోవడం వల్ల రైతులు నష్టపోతున్నాడు. రైతులు తాము పండించిన పంటను అటు మార్కెట్‌కు

తరలించలేక ఇటు నిలువ ఉంచుకోలేక సతమతం అవుతున్నారు. కోల్డ్ స్టోర్స్ జి సదుపాయం తగినంతగా అందుబాటులో లేనందున తమపంటలను తక్కువ ధరకు అమ్మడంకానీ, దళారులకు అమ్మడం కానీ, పారవేయడం కానీ జరుగుతున్నది. ఒకవేళ తనంతటతానే రవాణా సౌకర్యం కల్పించుకొని మార్కెట్‌కు తీసుకువెళ్లినా తగిన గిట్టుబాటు ధర లభించడంలేదు. రవాణా ఖర్చులు కూడా ఎక్కువ అవుతున్నాయి, పంట ద్వారా వచ్చే ఆదాయానికి మించి పెట్టుబడి, రవాణా, కూలీలకు ఖర్చులు ఎక్కువగా ఉన్నందున రైతు పంటను తన పొలంలోనే వదులుకోవడం జరుగుతున్నది.

పాడి రైతు విషయానికి వస్తే వశవుల దాణా లభించడం లేదు. ఒకవేళ లభించినా రెట్లింపు ధరలకు అమ్ముతున్నారు. పాలు సేకరించడానికి వ్యాపారస్తులు రావడం లేదు. రైతు తానే పాలు తీసుకుపోయి అమ్ముకుండామన్నా అవకాశంలేదు. లేదా తక్కువ ధరకు అమ్ముకోవాల్సి వస్తుంది. పాలస్నీ కూడా అమ్ముడుపోవడం లేదు. సరైన సదుపాయం లేక పాలను పారబోయవలసి వస్తున్నది. వేనవికాలం రావడంతో పశువులకు సరైన మేతకూడా లభించడంలేదు. ఈవిధంగా రైతులు రోజురోజుకి అప్పులలో కూరుకుపోతున్నారు.

పైన చెప్పిన సమస్యలను అధిగమించడానికి ధీశాలి రైతు మహిళా ఉత్సత్తుదారుల, సంస్థ (ఎఫ్ పి సి) గ్రామీణ మహిళా మందలి ఆధ్వర్యంలో 12-మొబైల్ వ్యాన్లకు కోవిడ్-19 పర్యటన జిల్లా - ఉద్యానవనశాఖ వారి సహాయంతో రైతులకు అందజేయడం జరిగింది.

ఈ కోవిడ్-19 పాన్ల ద్వారా రైతులు ఎలాంటి ఇబ్బంది లేకుండా తాము పండించిన కూరగాయలను అన్ని గ్రామాలలో ఇంటింటి వద్ద, జిల్లా, మండల కేంద్రాలలోని మార్కెట్లలో విక్రయించి, ప్రాచరణాద్ధి మార్కెట్లకు సులభంగా సరఫరా చేసి అమ్ముకోవాలిగారు. ధీశాలి ఎఫ్ పి సి వారు 21-04-2020 వరకు రైతుల నుండి 22,24,170 రూపాయల విలువ గల మొత్తం 741.39 టన్నుల కూరగాయలను మార్కెట్ రేట్‌కు కొని, ఏపిమాస్ వారికి సరఫరా చేయుడం జరిగింది.

పాల ఉత్సత్తుని పెంచడం కోసం ధీశాలి రైతు మహిళా ఉత్సత్తుదారుల కంపెనీ 2,10,000 రూపాయల విలువగల మొత్తం 200 సంఘల వశవుల దాణాను కొనుగోలు చేసి, పశువులు ఉన్న రైతులకు గిట్టుబాటు ధరకు ఇంటి వద్దకే అందించారు. తద్వారా రైతులు ఎటువంటి ఇబ్బందికి గురి కాకుండా, రవాణా ఖర్చులు కూడా లేకుండా సకాలంలో

పశువుల దాణను అందుకుని, పాల ఉత్పత్తిని పెంచుకుని లాభపడ్డారు.

రైతుల అవసరాలకు అనుగుణంగా నాణ్యతగల 100

టార్పాలిన్ కవర్లను 1,84,900 రూపాయలకు కోరోవండల్ ఇంటర్వెపనల్ కంపెనీ నుండి కొనుగోలు చేసి, రైతులకు అదే ధరకు అమ్మడం జరిగింది. తద్వారా 80 మంది రైతులు లాభపడ్డారు. ఈ టార్పాలిన్ కవర్ల పంటలకు రక్షణగా రైతుకు ఉపయోగపడుతున్నాయి.

కోవిడ-19 నియంత్రణలో భాగంగా ధీశాలి రైతు మహిళా ఉత్పత్తిదారుల కంపెనీ గ్రామీణ మహిళా మండలి ఆధ్వర్యంలో వలస కార్బికులకు (ఇటుక తయారీ కార్బికులకు), పేదలకు, ఒంటరి మహిళలకు, గ్రామ పారిశుద్ధి కార్బికులకు, ధీశాలి వాటాదారులకు మాస్కులు, శానిటైజర్స్, పశువుల దాణ, కూరగాయలు, నిత్యావసర వస్తువులను పంపిణీ చెయ్యడం జరిగింది. ■

ఓల్డ్ బోయినపల్లిలో ఏపిమాన్, స్వార్డ్ సహాయం !

- కామూళీ కుమారి సి హెచ్

ఏపిమాన్, స్వార్డ్ (ఎన్ డబ్బు ఏ ఆర్ డి) సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో ఓల్డ్ బోయినపల్లి కౌన్సిలర్ శ్రీ ముద్దం నరసింహాయాదవ్ గారి సహకారంతో ఓల్డ్ బోయిన

పల్లిలోని వలస కార్బికులు, ఆటో డ్రైవర్లు, పారిశుద్ధు కార్బికులను గుర్తించి, వారికి బియ్యం, పవ్వులు మొదలైన నిత్యావసరాలతో కూడిన కిట్స్ అందచేయటం జరిగింది.

ఈ సందర్భంగా అందరూ మాస్కులను ధరించి సామాజిక దూరం పాటిస్తూ నిత్యావసరాలను అందించటమే కాకుండా, కరోన వైరస్ వ్యాప్తిని ఎలా నిరోధించాలి, నమిషీగా పాటించవసిన జాగ్రత్తలను అందరికీ వివరించడం విశేషం. దాదాపు 100 కుటుంబాలకు ఈ సహాయాన్ని చేయడం జరిగింది.

ఓల్డ్ బోయినపల్లిలోని ‘అమ్మ ఓల్డ్ ఏజ్ హెచ్’ ఉంటున్న వృద్ధులకు కూడా నిత్యావసరాలను అందించడం జరిగింది. ■

చిన్న సమస్కులే నీవు చలించి తోపం తెచ్చుకుంటే, పెద్ద సమస్కులను ఎదుర్కొనే సత్తా నీకు లేదనే కదా!

రైతు సంస్థల ద్వారా విత్తనాల సేకరణ !

- గోపాలరాజు - సి.రాజశేఖరరెడ్డి

కరోనా మహామార్గి మన దేశంలో ఫిబ్రవరి 2020 నుండి ప్రారంభమై మార్చి నెల నుండి విజృంభణ చేసి, ఏప్రిల్ నెలలో కరాక స్వత్యం చేస్తున్న నేపథ్యంలో రైతులు పండించిన పంట మార్కెటీంగ్ చేయడానికి ఇబ్బందులు పడుతున్న తరుణంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మార్క్ ఫెడ్, వ్యవసాయశాఖ ఆధ్వర్యంలో రైతు సంస్థలు రైతులు పండించిన పంటను సేకరించి ప్రభుత్వ గోదాన్లకు తరలించడం జరిగింది.

ఆనంతపురం జిల్లా నల్లమాడ మండలంలో ఏపిమాన్ సంస్థ సహకారంతో జి4 ప్రాజెక్టును 8 పంచాయితీలలో అమలు చేయడం జరిగింది. జి4 ప్రాజెక్టులో భాగంగా మండల స్థాయిలో ఉన్న 8 గ్రామ రైతు సంఘాలను కలిపి మండల స్థాయిలో ‘నల్లమాడ మండల రైతు సమాఖ్య’గా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఈ మండల సమాఖ్య మార్కెట్‌ఫెడ్, నాఫెడ్ సహకారంతో 2020 ఫిబ్రవరి నుంచి రైతుల దగ్గర నుండి కందుల కొనుగోలు కార్యక్రమాన్ని చేపట్టింది. ఈ కార్యక్రమంలో భాగంగా 75 మంది రైతుల నుంచి 770 క్వింటాల్స్ కందులను జల్లెడ ద్వారా జల్లించి నాణ్యమైన కందులను సేకరించింది. రైతులకు క్వింటాల్కు ప్రభుత్వం నిరఱయించిన కనీస మద్దతు ధర రూ.5,800 ప్రకారం

నేకరించారు. మొత్తం 770 క్వింటార్స్‌కు రూ. 44,63,100/ రైతుల బ్యాంక్ భాతాకు నేరుగా మార్కెట్‌డెడ్, నాఫెడ్ వారు జమ చేశారు. ఈ కార్బూక్రమాన్ని రైతు సమాఖ్య ద్వారా చేయడం వలన రైతులకు కనీస మద్దతు ధర లభించడం, తూకాలలో మోసంలేకపోడం, కమీషన్ చెల్లించ వలసిన పని లేకుండా రైతులకు గిట్టుబాటు ధర కలిగేలా ఉ పయోగపడింది. అదేవిధంగా శక్తి సంఘంలో ఉన్న సభ్యులకు కందులను జల్లెడ పట్టుట, గ్రేడింగ్ చేయుటవంటి ఉపాధి కల్పించడం జరిగింది. సమాఖ్య ద్వారా ఈ కార్బూక్రమాన్ని చేయడం వలన సమాఖ్యకు రైతులకు చెల్లించిన మొత్తం పీడ 5% సరీఎన్ ఛార్జెస్ మార్కెట్‌డెడ్ నుండి వస్తుంది.

కమ్యూనిటీ మేనేజ్మెంట్ సీడ్ సిస్టం ద్వారా 2019 రబీ సీజన్లో రైతులు పండించిన వేరుశెనగ కాయలను సేకరించి, 2020 ఖరీఫ్ సీజన్లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన సబీడీ రేటుతో రైతులకు పంపిణీ చేయడం జరుగుతుంది. ‘నల్లమాడ మండల వ్యవసాయ ఉత్పత్తిదారుల సమాఖ్య’ ద్వారా ఏపిఎస్ విత్తన కేంద్రం తరఫున నల్లమాడ మండలంలో 85 మంది రైతుల నుండి 900 క్షీంటాళ్లు, పల్లెజీవం ఆధ్వర్యంలో ఆగ్కి, రొళ్లు, గుడిబండ మండలాల లోని రైతు సంస్థల ద్వారా 98 మంది రైతుల నుండి 1200 క్షీంటాళ్లు వేరుశెనగ విత్తనకాయలను సేకరించి ఏపీ సీడ్స్ వారి గోదాన్లకు తరలించడం జరిగింది.

ప్రభుత్వం వేరుశనగ విత్తనం క్షీంటాల్కు రూ. 6100 లు కనీస మద్దతు ధర ప్రకటించింది. ఈ విధంగా సీజన్ కు మండుగానే విత్తన కాయలను సేకరించడం రాబోవు ఖరీఫ్ సీజన్లో రైతులకు సకాలంలో విత్తనకాయలను పంపిణీ చేయడానికి ఎంతగానో తోడ్పుడుతుంది. ఇక విత్తనకాయ లను సేకరించి ఏపీ సీట్స్ వారికి పంపినందుకు క్షీంటాల్కు రూ. 500 లు సర్వీస్ చార్జెస్ కింద రైతు సంస్కు లభిస్తాయి.

కొట్టడానికి పెకి లేచే నీ చేయి నిన్న సమస్యల సుడిగుండంలోకి నెడుతుంది, జాగ్రత్త !

రైతులకు 'పాడి పంటలు' ప్రాజెక్ట్ తోడ్డటు !

- లిఖిత

కరోనా కష్టకాలంలో రైతులను ఆదుకోవడానికి 'ఏపీఎస్' చిత్తరు జిల్లాలోని వాయలపాడు, కురబలకోట మండలాలలో తాను నిర్వహిస్తున్న 'పాడి పంటలు' ప్రాజెక్ట్ ద్వారా ఈ రెండు మండలాల రైతులకు, బదుగు బలహిన వర్గాలవారికి వివిధ రకాలైన సేవా కార్యక్రమాలను చేపట్టింది.

ఇందులో భాగంగా, ఈ రెండు మండలాల్లోని ఎఫ్ఫిషల ద్వారా టమాట రైతుల ద్వారసుండి టమాటాలను కొనుగోలు చేసి సన్నిప్త ప్రాసెసింగ్ ఇండస్ట్రీ వారికి రవాణా చేసింది. దీనితో 5మెండ్ టమాటా రైతులు తమ పంటలను ఎలాంటి నష్టం లేకుండా అమ్ముకోగలిగారు. దీనిలో 23మంది మహిళా రైతులు లభ్య పొందారు. ఈ ప్రయోజనాల కారణంగా 65 మంది కొత్త రైతులు ఎఫ్ఫిషలో సభ్యులుగా చేరారు.

పాడి పరిశ్రమ చేసే రైతులకు లాక్ డౌన్ కారణంగా పశువుల దాణాకు కొరత ఏర్పడింది. ఈ సమస్యకు పరిష్కారంగా కడప, శ్రీకాళహస్తి, తమిళనాడు లోని సేలం నుండి ఆదనపు రవాణా ఖర్చులు లేకుండా పశువుల దాణా సరఫరా చేయబడింది. దీని ద్వారా 75 మంది పాడి రైతులకు సహాయం చేకారింది.

ప్రాజెక్ట్ ప్రాంతాల్లో సాధారణ మార్కెట్లు అందుబాటులో లేనందున, ఆ గ్రామ పంచాయటి పరిధిలో 750 కుటుంబాలకు 7 రకాల కూరగాయలు పంపిణీ చేశారు.

అధిక పోషకాలు కలిగిన కర్మాజి, బత్తాయి, ద్రాక్ష, జామ, నిమ్మ, టమోటా, క్యారెట్ పంటి 7 రకాల పండ్ల కిట్లను, 100 రూపాయల చొప్పున విక్రయించారు.

ప్రకాశం జిల్లా నుండి వచ్చిన బొంత తయారు చేసే కుటుంబాలకు, నెల్లలూరు నుండి వచ్చిన బొగ్గు కార్బూక కుటుంబాలకు, కర్కాటక నుండి వచ్చిన నర్సులకు, ఇనుప పనిముట్ల తయారు చేసే బీహర్ కుటుంబాలకు, ఉత్తర్వుప్రదేశ్

నుండి వచ్చిన సర్కార్ సిబ్బందికి, ఒంటరి మహిళలకు, పేద కుటుంబాల వారికి ఈ పండ్ల కిట్లను అందజేశారు. నిమ్మనవల్లి, వాయలపాడు, పీలేరు, రామసముద్రం, అనంతపురంలలోని పండ్ల రైతుల నుండి సుమారు 7 టన్నుల సేకరించి, 200కు పైగా కుటుంబాలకు 200 కిట్లు పంపిణీ చేయడం వలన నేరుగా 1075 మందికి సహాయం అందింది.

ప్రాజెక్ట్ నమీవ ప్రాంతాలకు చెందిన 400 కుటుంబాలకు 1600 మాస్కులను ఉచితంగా సరఫరా చేసి, వైరస్ వ్యాప్తిని నిరోధించేదుకు పాటించవలసిన జాగ్రత్తలపై అవగాహన కలిగించడం జరిగింది. మాస్కుల తయారీ, ఒక నిరుపేద కుటుంబానికి ఇవ్వడం వలన ఈ కష్టకాలంలో వారి జీవనోపాధికి తోడ్డడింది.

ఈ కార్యక్రమాలకు పీలేరు నియోజకవర్గ ఎంవెల్పీ శ్రీ చింతల రామచంద్రా రెడ్డి గారు, ఉద్యానవన విభాగం పోచేట, ఏడి, తగిన సహకారం అందించారు. ఎఫ్ఫిషల పాలకవర్గ సభ్యులు, ఏపీఎస్ సిబ్బంది శ్రీ వినాయకరెడ్డి, శ్రీ వరపుత్రాప్, శ్రీ అబ్బల్ ఖాదర్, శ్రీ నారాయణస్వామి, పర్వజ, మస్తానీ, శ్రీ నారాయణరెడ్డి, ఏపీ సచివాలయం సిబ్బంది ఈ కార్యక్రమాల నిర్వహణలో ప్రధాన పాత్ర పోషించారు. ■

నీవు జిర్జిగుసుకుని చేతులు ముడుచుకుంటే, నీతో చేతులు కలిపేవారెవరుంటారు ?

‘ధరణి’ ఎఫ్.పి.టి కూరగాయల అమ్మకం!

- జి. శ్రీనివాస్

తెలంగాణలోని కావూరెడ్డి జిల్లాలోని సదాశివనగర్ మండలంలో ఏర్పాటు చేసుకున్న ధరణి ఎఫ్.పి.టి రైతు సభ్యులకు వివిధ రకాలైన సేవలందిస్తూ అంచెలంచెలుగా ఎదుగుతూ ఉంది.

ప్రస్తుత కోవిడ్-19 లాక్ దాన్ సమయంలో ఎఫ్.పి.టి ఉన్న వారి సభ్యులకు కరోన వైరస్ గురించి పాటించవలసిన తగు జాగ్రతల గురించి అగగావన కల్పిస్తూ ఉంది.

ముఖ్యంగా సామజిక దూరం పాటించాలని, మాన్యులు ధరించాలని, చేతులను ఎప్పచీకప్పుడు శానిటైజర్ ద్వారా చేసి ప్రాదరాబాద్లో ఏపిమాన్ వారి అధ్యర్థంలో కూరగాయల అమ్మకం చేయటం జరిగింది.

రెండు దశలుగా కూరగాయలను పంపినారు. వాటి వివరాలు.

◆ 31-03-2020 వ తేదీ కొనుగోలు : 19 మంది రైతుల వద్ద నుంచి 2586 కిలోల కూరగాయలు కొనుగోలు

ఇందుకోసం ఏ.పి.మాన్ కు అరబిందో ఫార్మా ఆర్థిక సహకారం అందించింది.

◆ 8-04-2020 వ తేదీ కొనుగోలు: 26 మంది రైతుల వద్ద నుంచి 2735 కిలోల కూరగాయలు కొనుగోలు. మారి, అంకురం సంఘ, పిర్రదిగూడ, నగరపాలక సంఘ స్లమ్స్ కోసం.

పైన తెలివిన విధంగా 45 మంది రైతుల వద్దనుండి దాదాపు 5320 కేజీల కూరగాయలను ఆయా ప్రాంతానికి పంపిణీ చేశారు. ఇలాంటి లాక్ దాన్ సమయంలో కూడా ఏపిమాన్ వారికి ధరణి ఎఫ్.పి.టి రైతుల వద్ద నుండి కూరగాయలను కొన్నందుకు రైతులకు చాలా లాభం పచ్చింది ఎఫ్.పి.టి కు కూడా కమిషన్ పచ్చింది.

ఇంతగా రైతులను ఆదుకుంటున్న ఏపిమాన్ సంస్కరు ధరణి ఎఫ్.పి.టి సభ్యులు ఎంతగానో కృతజ్ఞతలు తెలిపారు.

కుతంత్రంతో నీ వెంట నడిచే మిత్రుని కంటే, దగ్గరకు చేరనివ్వకున్న నిజాయతి పరుత్తెన శత్రువు మేలు

అనంత మండలాలలో ఏపిమాన్ సహాయ చర్యలు !

- గోపాలరాజు

కరోనా మహామార్గారిపై సామాన్య ప్రజానీకానికి అవగాహన కల్పించాలని, పేదలకు, వలన కూలీలకు సహాయం చేయాలనే ఉద్దేశంతో 'క్లెమేట్ స్ట్రో విలేజ్ ప్రాజెక్ట్' (సీఎస్ విపి) ద్వారా అనంతపురం జిల్లా నల్గొండ, గుండిబండ మండలాలలో ఏపిమాన్ సహాయ చర్యలు చేపట్టింది. ఇందులో భాగంగా 800 పేద కుటుంబాలకు మాన్స్‌లు, డెట్ట్లు సబ్బులను పంపిణీ చేయడం జరిగింది. ప్రాజెక్ట్ పరిధిలోని పది గ్రామాలలో కరోనా గూర్చి అవగాహన కార్బూకమాలను ప్రాజెక్ట్ నిర్వహించింది.

వ్యవసాయ పనులు చేసేటపుడు, కూలీ పనులు చేసేటపుడు, ఉపాధి పనులు చేసేటపుడు, మార్కెట్లో కూరగాయలు, సరుకులు కొనుగోలుచేసి ఇంటికి తీసుకు వచ్చినపుడు ఇంటి బయట కాట్టు, చేతులు శుభ్రంగా కడుగుకొని ఇంట్లోకి వెళ్ళాలి. అరచేతులతోపాటు మణికట్టు నుండి మోచేతి వరకు చేతులను సబ్బుతో ఇరవై సెకనుల పాటు శుభ్రంగా కడగాలని ప్రదర్శనా రూపంగా చూపడం జరిగింది. మార్కెట్ నుండి తీసుకు వచ్చిన కూరగాయలు, సరుకులు వెంటనే వాడకుండా మరుసటి రోజు వాడాలి.

ఒకవేళ వెంటనే వాడాలంటే కూరగాయలను, ఆకు కూరలను ఉప్పు నీళ్ళతో బాగా కడిగి వాడాలి. కూరగాయలు తరిగిన వెంటనే చేతులను సబ్బుతో కడగాలి. బయట పనులకు

వెళ్ళినపుడు తప్పక సామాజిక దూరం పాటించాలి. మాన్స్‌లు విధిగా వాడాలి. మాన్స్‌ను ఒక నిమిషం వాడినా, కొన్ని గంటలు వాడినా ప్రతి రోజు సబ్బుతో కడిగి, చివరగా వేడి నీటిలో ముంచాలి లేదా ఎండలో ఒక గంట పాటు ఎండనివ్వాలి. తరచూ నీరు బాగా తాగుతుండాలి.

గ్రామాలలోని నిరుపేదలను, మహిళా యాజమాన్య కుటుంబాలను, వికలాంగులను, దీర్ఘకాలిక రోగులున్న కుటుంబాలను గుర్తించి వారికి ప్రభుత్వం ఇచ్చే ఉచిత సరుకులతో పాటు ప్రాజెక్టు ద్వారా వేరుశెనగ పప్పు-1 కేజీ, వేరుశెనగనూనె-1 కేజి, కొర్రలు-2 కేజీలు, చక్కెర-1 కేజీని ఒక పోషకాహార కిటగా చేసి 260 గుర్తించిన నిరుపేద కుటుంబాలకు ఉచితంగా పంపిణీ చేయడం జరిగింది.

గ్రామాలలోని 272 మంది పేద పాడి రైతులకు ఒక్కాక్కర్మికి రెండు బస్తాల చొప్పున 544 బస్తాల పశువుల దాణను 75% సబ్బుడితో అందజేశారు. బస్తా అనలు థర రూ. 950 చొప్పున 75% సబ్బుడితో 544 బస్తాలకు రూ. 3,87,600 ప్రాజెక్టుద్వారా పాడిరైతులు లభిపొందారు.

ఎండలు ముదరడంతో జీవాలకు త్రాగునీటికోసం మూడు గ్రామాలలో పశువుల నీటి తొట్టెలలో నీరు పెట్టడానికి రైతులతో మాటల్లాడి ఒప్పించి నీరు పెట్టించడం జరుగుతున్నది.

ఆపన్నులకు అండగా సంఘాలు, సమాజ్యలు !

- డాక్టర్. ఎం.నాగిరెడ్డి

కలియుగ దైవం శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి నెలవైన తిరుపతి పట్టణంలో 4523 స్వయం సహాయ సంఘాలు (ఎన్ పేచ్ జి లు), 161 వార్డు సమాజ్యలు (ఎన్ ఎల్ ఎఫ్), నాలుగు పట్టణ సమాజ్యలు (టి ఎల్ ఎఫ్) మెప్పు ఆద్వర్యంలో పొదుపు, అప్పుల కార్యాక్రమాలను నిర్వహిస్తున్నాయి, ఈ సంఘాలే కాకుండా పట్టణంలో ప్రభుత్వ సహకారం లేకుండా తమ సొంత యాజమాన్యంలో ఎన్ పి ఎం ఎన్ 500 సంఘాలు, ఆర్ ఎ ఎన్ ఎన్ 1800 సంఘాలు పనిచేస్తున్నాయి. ప్రభుత్వ ప్రభుత్వేతర సంఘాలలో సభ్యులుగా ఉన్న కుటుంబాలవారు తమ జీవనోపాధులకు తిరుపుల కొండ మీద ఆధారపడి, దేవుని పటాల తయారీ, స్టోన్ వర్క్ష్ పండ్ వ్యాపారాలు, కాఫీ, టిఫిన్ పెళాటల్లో, రోజువారీ కూతీ పనులు, బేల్లూరి పనులు, ఆటో, ఇతర రవాణా సాధనాల నిర్వహణ వంటి జీవనోపాధులతో జీవనం సాగిస్తున్నారు.

ప్రతి రోజు ఇతర ప్రాంతాల నుండి దేవుడి దర్శనం నిమిత్తం వచ్చే వేలాదిమంది భక్తులతో తిరుపతి, తిరుపుల నిత్యం రద్దీగా వుండి ఉపాధికి లోటు లేకుండా వుండేది. అందుకే రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాలనుండి జీవనోపాధి కోసం

ఇక్కడకు వస్తుంటారు.

అయితే, ప్రపంచాన్నంతటిని తీవ్ర సంక్లోభంలోకి నెట్లిన కోవిడ్ -19 ఉపద్రవం కారణంగా, దైవదర్శనాలు నిలిచిపోయి, ప్రజలందరూ స్వీయ గృహ నిర్ఖంధానికి పరిమితమయ్యే సరికి వారి ఆదాయ వనరులు శ్వార్తిగా దెబ్బతిన్నాయి. ప్రభుత్వాలకు ఇదో పెద్ద సహాలుగా మారింది. ఇటువంటి త రుణంలో సంఘాలు, సమాజ్యలు తామున్నామంటూ, రెక్కాడితేకాని దొక్కాడని ఈ పేదలను ఆదుకోవడానికి సామాజిక కార్యక్రమాలతో ముందుకొచ్చాయి.

కరోనాపై అవగాహన కార్యక్రమాలు : ఎన్ ఎల్ ఎఫ్ సభ్యులు వారి ప్రాంతాల యందు ఆశా, ఎ ఎన్ ఎమ్, మెప్పు సిబ్బంది, సచివాలయ సిబ్బంది సహకారంతో కరోనా సోకకుండా పాటించవలసిన శుద్ధత, వ్యక్తుల మర్యా భౌతిక దూరం, బయటికి పోకుండా ఇంట్లోనే వుండడాన్ని గురించి అవగాహన కలిగించాయి.

టి టి డి అన్న ప్రసాదం పంపిణీ : తిరుపుల, తిరుపతి దేవస్థానం (టిటిడి) పరిపాలనా భవనంలో వులిపోర, సాంబార్ అన్నం, పెరుగున్నం తయారుచేసి తమ వాహనాల ద్వారా ఆ ఆహోర పదార్థాలను టిటిడి పేదల ప్రాంతాలకు చేరవేస్తుంది. అక్కడి ఎన్ ఎల్ ఎఫ్ లీడర్లు ఆ అన్నప్రసాదాన్ని మధ్యాహ్నా, సాయంత్రాలలో ప్రతి ఇంటి దగ్గరకు చేరవేసి, జనం గుంపులుగా చేరకుండా, క్రమశిక్షణతో, ఆహోర పదార్థాలు వ్యధా కాకుండా సరపరా చేస్తున్నారు.

రేషన్ సరుకుల పంపిణీకి సహకారం: ప్రభుత్వం సరఫరా చేస్తున్న ఉచిత బియ్యం, కందిపప్పును తీసుకోవడానికి ప్రజలందరూ ఒకేసారి గుంపుగా వెళ్ళకుండా, టోకెన్ పద్ధతి ఏర్పాటుచేసి రోజు నిర్దిష్ట సమయంలో, భౌతిక దూరం పాటిస్తూ రేషన్ సరుకులు తీసుకునే విధంగా పంపిణీకి

సహకరిస్తున్నారు.

పోల్ సర్వే : మెప్పు ఆధ్వర్యంలో ప్రతి ఇంటికి వెళ్లి, పోల్ సర్వే నిర్వహించారు. దగ్గర, జలబు, జ్వరం ఉన్న వారిని గుర్తించి, వారి విపరాలను ప్రభుత్వానికి పంపి, వారికి వైద్య పరీక్షలు జరిగేలా చూస్తున్నారు.

నిరాశ్రయులను వసతి గృహంలో చేర్చించుట : గుడుల దగ్గర, రూయా హస్పిటల్లో, రహదారుల పక్కన, బస్సు స్టోండ్లలో, రైల్వే స్టేషన్ల దగ్గర తలదాచుకొనే ఇల్లు లేని నిరాశ్రయులను గుర్తించి, వారిని పట్టణములో మెప్పు నహారముతో నడుస్తున్న నిరాశ్రయుల వనతి గృహంలో చేర్చిస్తున్నారు. ఈ వసతి గృహంలోని వారికి మూడు పూటల ఆహారం, వింద కార్బ్రూక్రమాలు, ధ్వనం మొదలైనవి వుంటాయి.

వీధి వ్యాపారులను గుర్తించుట : పట్టణంలో తేపుదు బండ్లలోను, బుట్టలతోను పండ్లు, కూరగాయలను అమ్మేవారిని గుర్తించి, వారి విపరాలను మెప్పు వారికి యిచ్చారు. రైతులు పండించిన పండ్లను, కూరగాయలను ఈ వీధి వ్యాపారుల ద్వారా అమ్మే ఏర్పాటు చేస్తున్నారు.

అంగన్ వాడీలకు సహకారం : గరిఖిఱలకు, బాలింతలకు అంగన్ వాడీల ద్వారా అందిస్తున్న రోజువారి ఆహార పదార్థాలను, సరకులను వాళ్ళ ఇండ్లకు సరఫరా చేయడానికి అంగన్వాడీ సిభుందికి సహకరించి, అర్పలైన వారందరికి సక్రమంగా, సకాలంలో పోషకాహారం అందే విదంగా ఎన్ ఎల్ ఎఫ్ సభ్యులు శ్రద్ధవహిస్తున్నారు.

‘శ్రీ పద్మావతి అభ్యుదయ మహిళా సంఘం’ తరఫున వారు పని చేస్తున్న ప్రాంతాల్లో 805 పేద కుటుంబాలను సంఘూల ద్వారా గుర్తించి వారికి ఒక్కొక్క కుటుంబానికి రూ. 1000/- ఆర్థిక సహకారం అందించడానికి చర్యలు తీసుకొన్నారు. ఈవిధంగా సంఘూలు సమాఖ్యలు పొదుపు, అప్పులకే పరిమితమయ్యాయనే నింద సరికాదని నిరూపిస్తా, విపత్తుర పరిస్థితిలో సామాజిక బాధ్యత వహించి, కరోనా మహామార్గి దుష్టభావాన్ని తగ్గించడానికి సంఘూలు సమాఖ్యలు ఐక్యమత్యంతో మందడుగు వేస్తున్నాయి.

వ్యాధి నిరోధక శక్తిని పెంచుకునే చిట్టాలు !

- ◆ ప్రతి రోజూ గోరువెచ్చని నీళ్లు తాగాలి.
- ◆ పసుపు, జీలకర్, ధనియాలు, వెల్లుల్లి తప్పకుండా వంటల్లో ఉండేలా చూసుకోవాలి.
- ◆ తులసి, ధాల్చిన చెక్క, మిరియాలు, శౌంతి మిశ్రమంతో కూడిన కషాయం రోజుకు ఒకసారి రెండు సార్లు తాగాలి.
- ◆ ఒక గ్లాసు వేడి పాలలో అరస్సాను పసుపు వేసి రంగరించి తాగాలి. ఎన్నో ఏళ్లగా, వ్యాధి నిరోధక శక్తి పెంచడంలో ఇది తిరుగులేని చిట్టా.
- ◆ ఉదయం, సాయంత్రం కొన్ని చుక్కలు నువ్వులనూనే, కొబ్బరినూనే, లేదా నెయ్య ముక్కలో వేసుకోవాలి.
- ◆ ఒక టేబుల్ స్టూను నువ్వుల నూనె లేదా వంట కోసం ఉపయోగించే కొబ్బరినూనె నోట్లో వేసుకుని రెండు మూడు నిమిషాల పాటు పుక్కిలించాలి. ఆ తర్వాత వేడినీళ్లతో నోటిని శుభ్రపరుచుకోవాలి. ఇలా రోజుకు ఒక్కసారి కానీ రెండు సార్లు కానీ చేయాలి.
- ◆ అందుబాటులో ఉంటే ఓ టేబుల్ స్టూన్ చ్యవన్ ప్రాప్తి మిశ్రమాన్ని ప్రతిరోజు తీసుకుంటే వ్యాధి నిరోధక శక్తి ఇనుమడిస్తుంది. మన ఇంట్లో దొరికే వాటితో వ్యాధి నిరోధక శక్తి ఎలా పెంచుకోవచ్చనో తెలిపే ఈ చిట్టాలను ఈ కరోనా కల్గొలంలో ఆయుష్ మంత్రిత్వ శాఖ సూచించింది.

బస్తి వానులకు సమాఖ్యల చేయుాత

- ఎ. భవాని, జిపోచెంసి

కరోనా.. కరోనా.. ఎక్కడ చూసినా ఈ పదం ప్రతి నోటా భయంతో వినపడుతున్నది. ప్రస్తుతం కరోనా వైరస్ వల్ల లాక్ డోన్ విధించడంతో కార్బూకులు తమ రోజువారీ అవసరాల కోసం చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఎక్కడ చూసినా కార్బూకులు, రోజువారీ కూలీలు పనులు లేక నానా అవస్థలు పడుతున్నారు.

ఈ నేపథ్యంలో ఏపీమాన్ తెలంగాణలో జిపోచెంసి పరిధి లోని అన్ని సంఘాలకు, సమాఖ్యలకు కరోనా వైరస్ వ్యాపి చెందకుండా నిరోధక చర్యలు ఎలా తీసుకోవాలో, గర్భిణులు, బాలింతలు ఎటువంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలో ఈ దిగువ పేర్కొన్న అంశాలను సంఘాలకు, సమాఖ్యలకు వాట్పు సందేశాల ద్వారా తెలియజేసింది. జిపోచెంసి పరిధిలో ఏపీమాన్ నిర్వహిస్తున్న ‘పోషకాహార ప్రాజెక్ట్’ సభ్యులు అండాలు గారు, సువర్ద గారు సంఘాల, సమాఖ్యల వారికి నేరుగా వివరించారు.

అవగాహన కలిగించిన అంశాలు

- 1) కోవిడ్-19 సమయంలో పెద్దలకు పోషకాహార సలహోలు
  - 2) కోవిడ్-19 సమయంలో నవజాత శిశువు సంరక్షణలో తల్లులకు సూచనలు.
  - 3) కోవిడ్-19 గురించి సందేహాలు
- ◆ మనకు తెలియనివారికి దూరంగా ఉండడం చాలా ముఖ్యం. వ్యాధి తీవ్రత ఎక్కువ ఉంది కాబట్టి తెలియని

వారిని ముట్టుకోవడం, తాకడం లాంటివి చేయకూడదు.

- ◆ అపరిచితులకు ఎంత దూరంగా ఉంటే అంత మంచిది. ఎందుకంటే వ్యాధి కారకాలు... ఒకరి నుంచి మరొకరికి చేరే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి తెలియనివారికి అంత సన్నిహితంగా మెలగడం మంచిది కాదు.
- ◆ చాలామందికి వ్యాధి సోకే అవకాశం ఉంది కాబట్టి, నలుగురిలోకి వెళ్లేటప్పుడు మాస్క్ ధరించడం చాలా మంచిది. తెలియని వారిని తాకకూడదు
- ◆ ఎప్పటికప్పుడు చేతుల్ని శుభ్రంగా కడుగుతూ ఉండాలి.
- ◆ కత్తలు, నోరు, ముక్కు భాగాలను తాకొద్దు.

సంఘాలు, సమాఖ్యల సేవలు

లాక్ డోన్ వల్ల రోజువారీ కూలీలు బయటకు వెళ్లే పరిస్థితి లేనందువల్ల సంఘాల, సమాఖ్యల వారు జిపోచెంసి (యుసిడి) ఆధ్వర్యంలో ఆయా ప్రాంతాలలో రైతు బజారులు విరాటు చేయించి, సామాజిక దూరం పాటింపజేస్తూ తక్కువ ధరలకే నిత్యావసర వస్తువులను, కూరగాయలను వారికి అందేలా చేశారు. భవాని సమాఖ్య, భూలక్షీ నగర్ సమాఖ్య, శాలివాహన సమాఖ్య, లక్షీబాయి సమాఖ్య, షిరిడిసాయి సమాఖ్య మొదలైన సమాఖ్యలు, సంఘాల వారు ఈ కార్బూక్రమంలో

సహకరించారు. రైతు బజార్లతోపాటు రేప్స్ దుకాణం దగ్గర సరుకులు తీసుకునేటప్పుడు సామాజిక దూరం పాటించేలా వారికి భూలక్షీనగర్ సమాఖ్య, షిరిడి సాయి సమాఖ్య, లక్షీబాయి సమాఖ్య, అమ్మ భవాని సమాఖ్యల సభ్యులు వారికి అవగాహన కలిగించారు.

వలన కార్బూకులను ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థలో చేర్చడం కోసం వారికి రేప్స్ కార్బూలను ఇప్పించడం, బస్టీలో మురుగు కాలువలు పొంగి పొర్లితే లాక్ డోన్ సమయంలో

జీపెచ్ ఎంసికి ఫోనులు చేసి ఆ సమస్యను పరిష్కరించారు. మాములుగా అయితే ఇలాంటివి పెద్ద విషయాలు కాకపోవచ్చు. కానీ కోవిడ్-19 సమయంలో వలన కార్బుకులకు రేషన్ కార్బు లేకపోతే సరుకులు దొరకటం కష్టం మరియు బస్తిలలో మరికి కాలవలు వలన పరిశు త్రుత లోపిస్తే అంటువ్యాధులు ఇంకా ఎక్కువగా వ్యాపిస్తాయనే ఉద్దేశంతో భగ్గింగ్ సమాఖ్య, పిరిడి సాయి సమాఖ్య, శాలివాహన సమాఖ్య లీడర్లు ముందడుగు వేసి సమస్యలు పరిష్కరించారు.

గాంధీనగర్లోని అమ్మ భవాని సమాఖ్య వారు అంగన్వాడి కేంద్రంలో ఇచ్చే హాష్టికాపోరం సరఫరాలో అంగన్వాడి టీవర్లకు సహకరించి గర్భిణులకు, బాలింతలకు బాలామృతం, బియ్యం, గుడ్లు, పాలు స్క్రమంగా అందేటట్లు చూశారు.

ఎన్టిఆర్ నగర్కు చెందినవెన్నెల వెలుగు సమాఖ్య వారు కష్టకాలంలో పేద మహిళలకు, చిన్నపిల్లలకు మద్యాహ్నం భోజనం వండి అందించటం ద్వారా తమ మంచి మనసును చాటుకున్నారు

ప్రముఖుల సహాయానికి సమాఖ్యల తోడ్వాటు

గాంధీనగర్, భూలక్ష్మినగర్లో సైదాబాద్ ఎంఎల్ఎ గారు 10 కిలోల బియ్యం, కిలో నూనె ప్యాకెట్, కిలో ఉప్పు ప్యాకెట్, అరకిలో కారప్పాడి, అరకిలో పప్పు, అరకిలో పంచదార చొప్పున అన్ని కుటుంబాలకు పంచిపెట్టారు. ఈ పంపిణీలో సమాఖ్య అధ్యక్షులు, ఉపాధ్యక్షులు అరుణ గారు, మంజుల గారు తమ వంతు సహకారాన్ని అందించారు.

ముశారంబాగ్ వరిధిలో కార్పోరేటర్ శ్రీమతి సునరితారెడ్డి గారు నిత్యావసర సరుకులు (10 కిలోల

బియ్యం, కిలో నూనె ప్యాకెట్, కిలో ఉప్పు ప్యాకెట్, అరకిలో కారప్పాడి, అరకిలో పప్పు, అరకిలో పంచదార) 500 రూపాయల నగదు ప్రతి ఒక్క కుటుంబానికి ఇచ్చారు. ఈ పంపిణీలో సమాఖ్య ఆర్ పి లు అయిన సువర్ణ గారు, అందాలు గారు, శాలివాహన సమాఖ్య అధ్యక్షురాలు బాలచిన్నమ్మ గారు సహాయపడ్డారు.

వీపీమాన్ సంస్థ సిఇఐ శ్రీ సిఎస్ రెడ్డి గారు తీగలగూడ మురికివాడ పరిధిలోని 150 వలన కార్బుక కుటుంబాలకు, వృధ్యాత్మమానికి వారం రోజులకు సరిపడా కూరగాయలు, పండ్పు పంపిణీ చేశారు.

ఈ పంపిణీలో వీపీమాన్ సంస్థ సుంచి శ్రీ నవీన్ కుమార్, శ్రీ కిషోర్కుమార్ శ్రీ భాదీర్ భాయ్, వీపీమాన్ సంస్థలో ఆరోగ్య కార్బుక్కర్లుగా పని చేసిన సమాఖ్య ఆర్ పి లు శ్రీమతి అందాలు, శ్రీమతి సువర్ణ సహాయపడ్డారు.

జీపెచ్ ఎంసి పరిధిలో దాదాపు 150-200 మంది శరణాధులకు (బిచ్చగాళ్ళు, తాపీ పనివాళ్ళు, వలన కూలీలు) ప్రతిరోజు భోజనం అలోలో తీసుకువెళ్ళి ఇచ్చి వస్తున్నారు, యుసిడి - పీంచ శ్రీ శ్రీనివాసరావు గారు, కమ్మానిటీ ఆర్నెజర్ శ్రీ విజయేంద్ర గారు ఈ బాధ్యత వహించారు.

కోవిడ్-19 లక్ష దౌన్ కారణంగా యావత్త ప్రపంచం ‘ఇంట్లోనే వుండండి .... క్షేమంగా వుండండి’ని ఎవరి ఇంట్లో వాళ్ళు ఉండగా అంగన్వాడి సిబ్బంది, ఆశా కార్బుక్కర్లు, ఎయీన్ ఎంలు మాత్రం తమ క్షేమం కోసం ఆలోచించకుండా తమ వంతు భాద్యతగా ప్రజలకు అందవలసిన సేవలకు ఎటువంటి అంతరాయం కలుగ కుండా నిత్యం యధావిధిగా తమ సేవా కార్బుకుమాలను కొనసాగిస్తున్నారు. వీరందరికీ ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు.

బంగోలులో సంఘాలచే సహాయ కార్యక్రమాలు!

- డి. నాగలక్ష్మి

సంఘాలు, సమాజులు అంటే రుణాలు తీసుకోవడమే కాదు తాము కూడా సమాజానికి ఇప్పగలం అని మరోసారి నిరూపించిన సంఘటనలు ప్రస్తుతం కరోనా వైరస్ నియంత్రణ సమయంలో చూస్తున్నాం. పనికెళ్లిన రోజే తిండి దొరుకుతుంది. లేదంటే పస్తులుండే కుటుంబాలు ప్రకాశం జిల్లాతో పాటు, మన ప్రాంతాలలో చాలానే ఉన్నాయి.

ఈ కరోనా కష్టం సమయంలో అలాంటి వారికి ప్రభుత్వం తరఫున సహాయం అందుతున్నప్పటికీ సమాజులు, సంఘాల సభ్యులు వాళ్ళ స్థాయిలో పేదలకు, వృద్ధులకు, బిక్కాటన చేసేవారికి సహాయం చేసి మానవత్వాన్ని చాటుకున్నారు.

'మార్పు' కార్యక్రమ ప్రాంతాలలో .....

ఏపిమాన్ నిర్వహణలో ఒంగోలు పట్టణంలో 'మార్పు' కార్యక్రమం అమలు జరుగుతున్న ప్రాంతాల్లో ఈ క్రింది సహాయ చర్యలను చేపట్టడం జరిగింది.

1. సంపురం ఈష్టం సమాజ్య సభ్యులు స్వయంగా భోజనం వండి వృద్ధాశ్రమంలోని వాళ్ళకు అన్నదానం చేశారు
2. వంట వారి కాలనీ సమాజ్య వారు నిరాశ్రయుల భవనంలో ఉండే వారికి 5 రోజులపాటు భోజనం వండి పంపించారు. పార్క్స్లో తలదాచుకుంటూ బిచ్చమెత్తుకుని

బతికే 500 మందికి ఒకరోజు అన్నం పొట్లాలు, వాటర్ బాటిల్స్ పంపిణీ చేశారు.

3. ఈ ప్రాంతంలోని 21 సమాజ్యాల సభ్యురాళ్ళు ఒకొక్క సభ్యురాలికి 10 రూపాయల చొప్పున 2500 రూపాయలు సేకరించి, విరాళాన్ని ప్రభుత్వానికి పంపించారు.
4. ముక్కిసూతలపాడు దేవిక మహిళా సమాజ్య వారు ఆర్థిక సహాయంతో పాటు 150 మందికి మాస్కులను తమ ఇండ్స్ వద్దనే కుట్టి పంపిణీచేశారు.
5. బియ్యం పంపిణీ మొదలైన సందర్భాలలో అనేక ప్రాంతాలకు వెళ్లి ప్రజలకు సామాజిక దూరం పాటించడం, చేతులను శుభ్రంగా కడుకోవడం గురించి అవగాహన కలిగించారు..
6. వీధులలో బీచింగ్ చేసే సమయంలో ఆశ వర్గ్రీషో కలసి కార్యక్రమాన్ని సరిగ్గా జరిగేలా సహకరించారు.
7. అంగన్వాడీ కేంద్రాలలో బియ్యం మొదలగు సరుకులు గర్భవతులకు, బాలింతలకు ఇంటింటికి వెళ్లి పంపిణీ చేయడంలో మార్పు కార్యకర్తలు, సమాజ్య వారు సహకారం అందించారు. ■

కరోనాటై అవగాహన, మాస్కుల పంపిణీ !

- ఆర్ షై వి ఎస్ వి భాస్కర రావు

కరోనా వైరస్కు చికిత్స కంటే నివారణ ముఖ్యం అనే ఉద్దేశంతో నెల్లారు జిల్లాలో ఏపిమాన్ కార్బ్క్షైల్చాలైన శ్రీరామపురం, పెయ్యలపాలెం గ్రామాలలో ప్రజలకు చైతన్య సమావేశాలను నిర్వహించి, అవగాహన కలిగించడం జరిగింది.

జలుబు, దగ్గు, తుమ్ములు, తలనొప్పి వంటి లక్షణాలు కనుపిస్తే వెంటనే ఇంట్లోనే ఉండండి. ఇంట్లో నయినా మిగిలిన కుటుంబ సభ్యులకు దూరంగా ఉండండి. చేతితో కళ్ళు, ముక్కు నోరు తుడుచుకోరాదు. సబ్బుతో చేతులు కడుక్కోవాలి, దగ్గు, తుమ్ము వస్తే మోచేయి అడ్డంపెట్టుకోవాలి, చేతిగుడ్డతో ముక్కు, నోరూ మూసుకోవాలి, ఇతరులకు దూరంగా ఉండాలి అనే విషయాలను తెలియవరుస్తా ‘ప్రవేశ ఇండస్ట్రీస్’, ఏపిమాన్ సహకారంతో మాస్కులను పంపిణీ చేయడం జరిగింది.

శ్రీరామపురం మహిళా సంఘ సభ్యులతో, స్థానిక ఉపాధ్యాయులతో అవగాహన సద్గున్, పెయ్యలపాలెం మహిళా సంఘ సభ్యులతో, అరబిందో ప్రతినిధి శ్రీ పెనాక గోపీనాథ్ రెడ్డి, విడిసి సభ్యులతో అవగాహన సద్గున్ నిర్వహించి, అరబిందో, ఏపిమాన్ సహకారంతో మాస్కులను పంపిణీ చేయడం జరిగింది.

పెయ్యలపాలెం గ్రామంలో అరబిందో ప్రతినిధి శ్రీ పెనాక గోపీనాథ్ రెడ్డి, విడిసి సభ్యులతో 300 కుటుంబాలకు

6 రకాల కూరగాయలను అరబిందో, ఏపిమాన్ సహకారంతో పంపిణీ చేయడం జరిగింది. చుట్టు ప్రక్కల 9 గ్రామాల బ్రాహ్మణ కుటుంబాలకు కూరగాయలు, నిత్యావసర సరుకులు పంపిణీ చేశారు.

మాస్కుల తయారీ : ప్రస్తుతం బజార్లో లభించే మాస్కులు అంత బాగా లేవు. వాటిని తిరిగి వాడలేము. ప్రతి రోజూ కొత్తవి వాడాల్సిందే, ఇదే అదునుగా 5 రూపాయలు ఖరీదు చేసే మాస్కును 30 రూపాయలకు అమ్ముతున్నారు. ఈ సమస్య పరిష్కారానికి డి ఆర్ డి ఏ టో కలసి పెయ్యలపాలెం మహిళా సంఘ సభ్యులతో మాస్కులు కుట్టించి సరఫరా చేస్తున్నారు. ఇందువల్ల ప్రజలకు నాణ్యమైన మాస్కులు లభించడంతో పాటు, మహిళా సంఘ సభ్యులకు కొంత ఆదాయం లభిస్తూ ఉభయులకూ ఉపయోగకరంగా వుంటుంది.

భూమాత ఎఫ్ఫిషిట్ సేవా కార్యక్రమాలు !

- బి. భవాని

ధర్మపరం మండలం ఆజీవ ప్రాజెక్టు ద్వారా ఏర్పాటైన ‘భూమాత’ ఎఫ్ఫిషిట్ పరిధిలోని రావులచెరువు, ధర్మపరి, ఎన్ ఆర్ కె కొట్టుల, సి .బత్తలపల్లి, తుంపరి, పోతులనగేపల్లి

అనే ఆరు గ్రామాలలోని ఎన్ ఎం జి లలో 561 మంది సభ్యులు ఉన్నారు. ప్రస్తుతం కరోన కారణంగా ప్రభుత్వం ప్రకటించిన లాక్డౌన్స్‌తో వీరందరూ ఇళ్ళకే పరిమితమైనారు.

ఈ సందర్భంలో ఏపిమాన్ ఆజీవ ప్రాజెక్టు వారు సభ్యుల అవగాహన, నిత్యావసరాల కోసం ఆర్థిక చేయాత కల్పించడం జరిగింది. అందులో భాగంగా ప్రతి సభ్యురాలికి భూమాత ఎఫ్ఫి పి ఓ నుండి ఒక వారానికి సరిపడా 8 రకాల కూరగాయలు, చేతులు శుద్ధపరుచుకోవడం కోసం 1 సబ్బు, 2 మాస్కులు, కరోనా వైరస్ రాకుండా తీసుకోవలసిన జాగ్రతలకు సంబంధించిన అవగాహన పత్రం అందజేశారు. టమాట 2 కేజీ, మిరప 1 కేజీ, వంగ 1 కేజీ, క్యారెట్లు 1 కేజీ, యురగడ్లు 1 కేజీ, ఆలుగడ్లు 1 కేజీ, గోరుచిక్కుడు 1 కేజీ, క్యాబేజీ 1 కేజీ ప్రకారం కాయగురలు పంపిణీ చేశారు. టమాట, గోరుచిక్కుడు రకాలు మార్కెట్టుల కన్నా తక్కువ ధరకు రైతు దగ్గర కొనుగోలు చేయడం జరిగింది.

యాక్స్ ఫ్రెటర్స్ (ఎ ఎఫ్) కు చెందిన శ్రీ నరేంద్ర తన సొంత పొలంలో జడ్ బి ఎన్ ఎవ్ పద్ధతులతో వందించినవంకాయలను ఆజీవ సభ్యుల కోసం ఉచితంగా ఇచ్చారు. ఈ కార్యక్రమంలో మొదట 5 రకాల కూరగాయలను పంపిణీ చేయాలి అని బి ఓ డి సభ్యులు తీర్చానించారు. కానీ 2 రకాల కూరగాయలు తక్కువ ధరకు

రైతుల దగ్గర కొనడం, వంకాయలు ఉచితంగా అందడం వల్ల 8 రకాల కూరగాయలను పంపిణీ చేసే అవకాశం కలిగింది.

ఇంతే కాకుండా ప్రతి గ్రావ్ సభ్యురాలు స్వచ్ఛందంగా 20 రూపాయలు చొప్పున 561 మంది కలిసి మొత్తం 11,220 రూపాయలు సేవ రుసుముగా ఎఫ్ పి ఓ కు చెల్లించారు. సభ్యుల నుండి వసూలయిన సేవ రుసుమును భవిష్యత్ అవసరాల కోసం ఉపయోగించుకోవాలని సభ్యుల ఆమోదంతో పాలకవర్గసభ్యులు ఆ మొత్తాన్ని ఎఫ్ పి ఓ బ్యాంక్ భాతాలో జమ చేశారు. కూరగాయలను ప్యాకెట్లు కట్టడం, పంపిణీ చేయడం మొత్తం కార్యక్రమంలో పాలకవర్గ సభ్యులతో పాటు రావులచెరువులోని 2 గ్రావ్ సభ్యులు మొత్తము 32 మంది పాల్గొన్నారు.

ఎ ఎఫ్ ఏకాలజీ సెంటర్ డైరెక్టర్ డాక్టర్ వై వి. మల్లారెడ్డి గారి సూచనలతో సెంటర్ సిబ్బుంది సి బి ఐ డి కోఆర్డినేటర్ బి.రాజశేఖర్ గారు, పి ఎం ఎఫ్ నుండి సుజాత గారు, సంబంధిత మండల సిబ్బుంది పి ఎం ఇ ఈశ్వర్ రావు గారు, ఎం టి ఎల్ లక్ష్మిన్న గారి సహకారంతో ఆజీవ కోఆర్డినేటర్ పి.విక్రమ్ మణిపాల్ రెడ్డి గారి పర్యవేక్షణలో ఈ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు. సభ్యులకొరకు ఇంతటి గొప్ప కార్యక్రమాన్ని చేయడానికి అవకాశం కల్పించినందుకు ఆజీవ, ఏపిమాన్, ఎ ఎఫ్ ఏకాలజీ సెంటర్ వారికి భూమాత ఎఫ్ పి ఓ వారు ధన్యవాదాలు తెలియజేశారు. ■

ఆజీవ ఎఫ్ పి ఓ, 'శీన్' సేవా కార్యక్రమాలు !

- బి. భవాని

కరోనా మహమ్మారి కారణంగా లాక్ డాన్షో ఇబ్బందులు వడుతున్న గ్రామీణులకు కావలసిన కూరగాయలను గ్రామాలకు వ్యాన్‌లో తీసుకు వెళ్లి నేరుగా విక్రయించడానికి ఆజీవ ఎఫ్ పి ఓ కు జిల్లా అధికారులనుంచి ప్రోత్సాహం లభించింది. ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకుంటూ, 2020 ఏప్రిల్ 1 నుండి మొబైల్ మార్కెట్‌ింగ్‌ను

ఆజీవ ఎఫ్ పి ఓ ప్రారంభించింది. ప్రతిరోజు ఎఫ్ పి ఓ సిబ్బంది భోగిర్ రైతు బజారుకు వెళ్లి

నేరుగా కూరగాయలను సేకరిస్తారు.

బొమ్మల రామారం మండలం, హోలిగోండ, ఆత్మకూర్ మండల గ్రామాలకు చెందిన రైతులు భోగిర్ రైతు బజార్ వద్ద కూరగాయలను ఆమ్ముతారు. ఎఫ్ పి ఓ మార్కెట్‌ింగ్ సిబ్బంది ఎఫ్ పి ఓ సభ్య రైతుల (ఎఫ్‌పిఓ పేర్ పెశాల్డర్స్) నుండి కొనుగోలు చేయాలని సలహా ఇచ్చారు. రేట్లను రైతు బజార్ నిర్ణయిస్తుంది. ప్రతి రోజు ఈ ఎఫ్ పి ఓ రైతుల నుండి నాలుగైదు వేల రూపాయల విలువైన కూరగాయలను కొనుగోలు చేసి, ఎఫ్ పి ఓ కు వున్న వ్యాన్‌లో గ్రామాలకు తీసుకువెళ్లి విక్రయిస్తున్నది. జిల్లా కలెక్టర్ ఆజీవ ఎఫ్ పి ఓ కృషిని ప్రశంసించారు.

యాదాద్రిగుట్ట మండల గ్రామస్తులు భోగిర్ మార్కెట్‌పై మాత్రమే ఆధారపడ్డారు. కూరగాయలను ప్రైవేట్ విక్రేతులు, రిలైట్ విక్రేతులు తీసుకువస్తారు. లాక్ డాన్ కారణంగా ప్రజలు కూరగాయలు, ఆహార పదార్థాలు, ఇతర నిత్యావసర వస్తువులను పొందలేకపోతున్నారు. వలస కార్బూకులు, వికలాంగులు, ఒంటరి మహిళలు, నిరుపేదలకు కూరగాయలను పంపిణి చేసే బాధ్యతను పీస్, ఆజీవ ఎఫ్ పిఓ సిబ్బంది చేపట్టారు. వీరు ఈ కార్యకలాపాలను 2020 ఏప్రిల్

13 నుండి ప్రారంభించారు. చోలర్ గ్రామంలో కూరగాయలు పంపిణి చేయబడ్డాయి. 3.5 కిలోల నుండి 4 కిలోల టొమాటో, వంకాయలు, బెండకాయలు, మునగ కాయలు, బంగాళాదుంపలు, పొట్లకాయ, పాలకూర వంటి కూరల బుట్టలను ఏప్రిల్ 16న చోలర్ గ్రామంలో 450 ప్యాకెట్లను, మారిగుడ్మే గ్రామంలో 250 ప్యాకెట్లను పంపిణి చేశారు. ఏప్రిల్ 17న మహబూబెట్ పేట గ్రామంలో 250 పాకెట్లు పంపిణి చేశారు. ప్యాకింగ్ సమయంలో ఎఫ్ పి ఓ ఔర్రు సభ్యులు గ్రామంలోని యువకులను సహాయకులుగా చేర్చుకున్నారు. వారు గ్రామంలో అన్ని ఇండ్కు వెళ్లి పంపిణి చేశారు.

ఏప్రిల్ 22 వీరారెడ్డి పల్లి గ్రామంలో ఒరిస్సా రాప్రోవినికి చెందిన 30కి పైగా వలస కార్బూకుల కుటుంబాలకు కూరగాయలు పంపిణి చేశారు. ఏప్రిల్ 24న రాజపేట మండలంలో ఇటుక బట్టీ లో పనిచేసే 40 వలస కార్బూకుల కుటుంబాలకు 1.6 క్షీంటాళ్ల బియ్యం, కూరగాయలను పంపిణి చేశారు. చోలర్ గ్రామంలో 200 మాస్ట్లను పంపిణి చేశారు.

వరి సేకరణ కేంద్రం ప్రారంభం

సాదువల్లి గ్రామంలో 2020 ఏప్రిల్ 16 న వరి సేకరణ కేంద్రం ప్రారంభమైంది. మండల అధ్యక్షుడు ఈ కేంద్రాన్ని ప్రారంభించారు. టీ. అనురాధ జడ్పిటీసి, రామెడ్డి పిఎసిఎస్ చేర్చప్పన్, యెడ్డా సుగుణ, ఎంపిటీసి, మీసా సత్యలక్ష్మి సర్వంచ్ సాదువల్లి గ్రామం, ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు. ■

కరీనాలో భారత ప్రతిష్ట పెంచిన విశిష్ట వ్యక్తులు!

ఆగ్రదేశాల వెన్న విరిచిన కరీనా భారతదేశంలో తలవంచానికి ముగ్గురు మహిళా అధికారులు కీలకమైన పాత పోషించినట్లు తెలుస్తోంది. గత రెండు నెలల నుండి ఆఫీసు లోనే నివాసముంటూ, కుటుంబాలను కూడా కలవలేకపోయిన ఈ ముగ్గురు భారత జాతికే కాకుండా ప్రపంచానికి ఆదర్శమయ్యారు. వీరే ప్రీతి సుడాన్, డాక్టర్ నివేదిత గుప్త, సైంటిస్ట్, రేణు స్వరూప్.

ప్రీతి సుడాన్: హెల్ట్ సెక్రెటరీగా పని చేస్తున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు చెందిన ఈ ఐఎస్ ఆఫీసర్ లండన్ స్కూల్ ఆఫ్ ఎక్సామిన్స్ నుండి పీజీ చేసి వరల్డ్ బాంక్‌లో కూడా పని చేశారు. ఇప్పుడు కరీనా యుద్ధంలో నరేంద్ర వెంకిత్ గారితో

ప్రత్యుషంగా పని చేస్తూ మన్సునలు పొందుతున్నారు. చైనా లోని వూహోన్ నుండి 645 మంది భారతీయులను స్వదేశానికి తీసుకురావడంలో కీలక భూమిక పోషించారు.

డాక్టర్ నివేదిత గుప్త : స్వయంగా ఎంబిబిఎస్ అయిన ఈమె మాలిక్యులర్ మెడిసిన్లో పీపోచ్చెడీ చేసి ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ మెడికల్ రీసెర్చ్ (ఐఎంఆర్) లో కీలక

కొద్ది రోజుల వ్యవధిలో నిర్మించారు. వీటికి అవసరమైన పరికరాలు, ముడి పదార్థాలు, టెక్సీషియస్ శిక్షణ మొదలైన వాటిని స్వయంగా వర్యవేక్షిస్తూ ప్రపంచదేశాలను సమస్యలు చేస్తున్నారు.

డాక్టర్ రేణు స్వరూప్ : జనటిక్స్, ప్లాంట్ ట్రీడింగ్లో పీపోచ్చెడీ చేసిన ఈ ప్రపంచ ప్రసిద్ధ శాస్త్రవేత్త నరేంద్ర మోడిగారి శాస్త్ర సలహాదారుల కమిటీలో సేవలందిస్తున్నారు. కరీనాపై

యుద్ధంలో దేశవ్యాప్త పరిశోధనా నంస్థలు, వరిశ్రమలను సమస్యలు చేస్తూ మందులను, వాస్టిక్స్ ను తయారుచేయడంలో తలమునకలై ఉన్నారు. ఈమె 2001, 2007, 2015లో రూపొందించిన బయో టెక్నాలజీ విజన్ డాక్యుమెంట్లు ఎన్నో ప్రశంసలు పొందాయి.

వీరే కాకుండా ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కు చెందిన మరో ఇద్దరు అధికారులు అత్యంత కీలక పాత పోషిస్తున్నారు. వారిలో మొదటి వారు లవ్ అగర్వాల్.

లవ్ అగర్వాల్ : ఐఐటి డిఫీల్స్ లో మెకానికల్ ఇంజనీరింగ్ చదివి ఐఎస్ సాధించిన ఈ 48 ఏక్ల యోగా నిపుణుడు విశాఖ జిల్లా కలెక్టర్గా, ఆంధ్రప్రదేశ్ హెల్ట్ కమీషనర్గా పని చేశారు. ఇప్పుడు డిఫీల్స్ జాయింట్ సెక్రెటరీగా పని చేస్తూ ప్రతి రోజు ప్రెన్ ట్రీఫింగ్ చేస్తున్నారు. అనేక వినూత్త ప్రయాగాలతో ప్రపంచ దేశాలకు ఆదర్శం అవుతున్నారు. మొబైల్ ఫోన్ కరీనా కాలర్ ట్లాన్యెన్, కంటైన్యూంట్ ప్రోట్టాబ్జె, సోఫ్లర్

డిస్ట్రిక్టు నార్సీ, క్లస్టర్ జెట్
బ్రేక్ ప్రైటాటజీలు ఈయన
రూపొందించినవే.

డాక్టర్ జితేందర్ శర్మ :

సత్యసాయి బాబాకు అత్యంత
విశ్వాస పాత్రుడు, పుట్టపర్తి
సూపర్ స్ప్రోలిటీ హస్పిటల్
డైరెక్టర్గా పని చేసిన ఈయను
ఏపీ మెడ్ టెక్ ఎం.డీ గా, కలాం ఇన్ఫీట్యూట్ ఆఫ్ హెల్పర్
కేర్ టెక్నాలజీ అధిపతిగా నియ మించారు. ఈయన పని

ప్రారంభించిన కొద్ది రోజులలోనే దేశంలోనే మొట్టమొదటిగా
రాపిడ్ టస్ట్ కిట్సును తయారు చేయిస్తున్నారు. ఇవి కేవలం
యాభై నిముషాలలో కరోనాను నిర్దారిస్తాయి. ప్రస్తుతం
రోజుకు రెండు వేల కిట్లు తయారపుతుండగా త్వరలో ఇది
ఇరవై ఐదు వేలకు చేరుతుందని అంచనా.

మార్చి 31నాటికి ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తంలో కేవలం 148
వెంటిలేటర్లు ఉండగా, జితేంద్ర శర్మ గారి నేత్యావ్వంలో
నెలకు మూడు వేల వెంటిలేటర్లు తయారుచేయడానికి కృషి
జరుగుతోంది. దీనితో ఆసియా మొత్తానికి ఈయన కృషి
ఫలితాలు అందనున్నాయి. ■

అన్ని జిల్లాల్లో 100 రూపాయలకే పండ్ల కిట్ !

ప్రొట్ కిట్ల విక్రయాన్ని అన్ని జిల్లాలకూ విస్తరించాలని
ఉద్యానవాఖ నిర్ణయించింది. ఇందుకు అవసరమైన ఏర్పాట్లు
చేయాలని కోరుతూ వ్యవసాయ శాఖ ప్రత్యేక ముఖ్య
కార్యదర్శి పూనం మాలకొండయ్య కలెక్టర్కు లేఖలు రాశారు.
కర్నాలు జిల్లాలో ప్రయోగాత్మకంగా అమలు చేసిన
రూ. 100 కే పండ్ల కిట్ అమ్మకం విజయవంతమైనందున
రాష్ట్రమంతటా ఈ విధానాన్ని అమలు చేయాలని
ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్మహాన్‌రెడ్డి ఆదేశించినట్లు ఆ లేఖలో
పేర్కొన్నారు.

లేఖలో అంశాలివీ...

- ◆ సానికంగా దొరికే ఏవైనా ఐదు రకాల పండ్లను కిట్
రూపంలో తయారుచేసి 100 రూపాయల చౌప్పున
విక్రయించాలి.
- ◆ ఇందుకు రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంఘాలు (ఎఫ్పీవో),
ఉద్యానవాఖ సహకారాన్ని తీసుకోవచ్చు.
- ◆ ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ సూచన ప్రకారం ప్రతి వ్యక్తి
రోజుకు 350 గ్రాముల కూరగాయలు, వంద గ్రాముల
పండ్లు తీసుకోవాలి.
- ◆ ఆ సూత్రం ఆధారంగా కరోనా వైరస్ వ్యాధి నివారణకు

ఉపయోగపడే విటమిన్ ఏ, సీ ఉండే పండ్లను పంపిణీ
చేయాలి.

అనూప్య స్పూండన

- ◆ లాక్డోన్ సమయంలో .... రైతు సేవలో ఎఫ్పీవోలు
శీర్కన సాక్షిలో ప్రచురితమైన వార్త చూసి, తమకు
వందలాదిమంది ఫోన్లు చేసి పండ్ల కిట్ల పంపిణీలో
పాలు పంచుకుంటామని చెప్పినట్లు ఉద్యాన శాఖ
జాయింట్ డైరెక్టర్ పి. హనుమంతరావు తెలిపారు.
- ◆ అపోర్ట్ మెంట్ ఆసోసియేషన్లు, కాలనీ సంఘాలు, గేట్డ
కమ్యూనిటీలు, ఘండ్ల వ్యాపారులు, ఏజెంట్లు, పండ్ల
రైతులు, వెండర్లు... ఇలా అన్ని పర్మాల సుంచి స్పూండన
రావడంతో వాళ్ళను సమీపంలోని ఎఫ్పీవోలకు
అనుసంధానం చేశామన్నారు.

ఇతర జిల్లాలకూ విస్తరిస్తున్నాం

- ◆ ప్రజల వద్దకే పండ్ల పంపిణీ కార్యక్రమానికి అనూప్య
స్పూండన వచ్చినందున ఇతర జిల్లాల్లోనూ ఈ విధానాన్ని
అమలు చేస్తున్నట్లు ఉద్యాన శాఖ కమిషనర్ చిరంజీవి
చౌదురి తెలిపారు.

(‘సాక్షి’ సాజన్యంతో) ■

ఎన్ హెచ్ జి లకు మూడునెలల అదనపు వడ్డి!

కరోనా కారణంగా నెలకొన్న లాక్డౌన్ నేపథ్యంలో ప్రజలకు ఊరట కలిగించేందుకు ఆర్బీఐ తీసుకున్న నిర్ణయాలు అచరణలో ప్రజలకు భారంగా మారాయి. పనులు కోల్పోయి అదాయం పడిపోయిన ప్రజలకు మూడు నెలల పాటు బకాయిల కిస్తీలు (ఈవంట) చెల్లించవలసిన పనిలేకుండా వెసులుబాటు కల్పించింది. అయితే ఈ వెసులుబాటు కాలానికి సంబంధించిన వడ్డి విషయంలో స్పృష్టత లోపించింది. దీంతో బ్యాంకులన్నీ ఈ మూడు నెలల కాలానికి కూడా వడ్డి చెల్లించాలని చెబుతున్నాయి. ఇప్పుడు ఇదే సమస్య స్వయంసహాయ (ఎన్ హెచ్ జి) మహిళలను వెంటాడుతోంది.

ఉదాహరణకు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ పరిధిలో 74,258 స్వయం సహాయక బ్యందాలున్నాయి. వీటిలో 7.8 లక్షల మంది మహిళలు సంఘటితమై ఉన్నారు. జిల్లా వ్యాప్తంగా వీరు తీసుకున్న రుణాల బకాయిల మొత్తం 2,740 కోట్ల రూపాయలు. దీనిపై 11 శాతం వడ్డి వసూలు చేస్తున్నారు. మారటోరియం కింద అదనంగా ఇచ్చిన ఈ మూడునెలలకు కూడా వీరు 11 శాతం చొప్పున వడ్డి చెల్లించాలిందనని బ్యాంకులు చెబుతున్నాయి.

స్పృష్టత రాలేదు : శరత్, ఏపీఎం, డీఆర్ఎఫ్‌ఎం

డ్యూక్ రుణాల చెల్లింపులకు మూడునెలల ఊరట ఇచ్చారు. వడ్డి విషయం చెప్పేలేదు. దీంతో బ్యాంకులు వడ్డి వసూలు చేసేందుకు సిద్ధమయ్యాయి. ఆ భారం డ్యూక్ గ్రూపులే భరించాలి. కేంద్రం వడ్డిని రద్దు చేస్తూ నిర్ణయం తీసుకుంటేనో, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అదనపు వడ్డిని చెల్లిస్తేనో తప్ప ఆ భారం తగ్గదు.

ఆర్బీఐ మూడు నెలలపాటు కిస్తీల చెల్లింపుకు ఊరట ఇవ్వాలని బ్యాంకులకు నూచించింది. వడ్డి విషయమై ఇప్పటివరకు స్పృష్టత రాలేదు. దీంతో బ్యాంకులు అదనంగా పెరిగిన మూడు నెలలకు కూడా వడ్డి వసూలు చేసేందుకు సిద్ధమయ్యాయి. అదే గనుక జరిగితే, పశ్చిమ గోదావరి

జిల్లాలోనే ప్రతీ నెలా రూ. 25.14 కోట్ల చొప్పున మూడునెలలకు కలిపి 76 కోట్ల రూపాయలు అదనంగా చెల్లించాలి వస్తుంది. అయితే ఇది సాధారణవడ్డి లెక్క మామాలుగా బ్యాంకులు చక్క వడ్డిని అమలు చేస్తాయి. ఆ విధంగా చూసుకుంటే మరో కోటి రూపాయలు అదనంగా భారం తప్పకపోవచ్చు.

ఎన్ హెచ్ జి లకు వీటికి ఆర్థిక సాయం

కోవిడ్-19 నేపథ్యంలో ఫుండింగ్ అవసరాలు తీర్చేందుకు ప్రతి మహిళా స్వయం సహాయక బ్యందాల (ఎన్ హెచ్ జి)కు కనిప్పంగా 30 వేల రూపాయలు, గరిష్టంగా రూ. 5 లక్ష వంతున ఆర్థిక సహాయం అందించనున్నట్టు బ్యాంక్ ఆఫ్ బరోదా (బీఎసీ) ప్రకటించింది. క్యాష్ క్రెడిట్ లేదా ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ లేదా టర్న్ రుణం కింద ఈ సహాయం అందించనున్నట్టు తెలిపింది. ఎన్ హెచ్ జిలు ఈ మొత్తాలను 24 నెలల్లో చెల్లించాలి ఉంటుందని తెలిపింది. అలాగే వ్యవసాయ ఉత్పత్తిదారుల సంఘాలు, పాడి పరిశ్రమ, ఫిషరీస్ విభాగాలకు చెందిన ఉత్పత్తులు తయారుచేసే వారికి కూడా ఆర్థిక సహాయం అందించనున్నట్టు పేర్కొంది.

వ్యవసాయ ఉత్పత్తిదారుల సంఘాలకు 36 నెలల కాలపరిమితిలో తిరిగి చెల్లించే విధానంలో గరిష్టంగా రూ. 5 లక్షలు, పాడి పరిశ్రమ, ఫిషరీస్ రైతులకు గరిష్టంగా రూ. 50 వేలు ఆర్థిక సహాయం అందించనున్నట్టు తెలియచేసింది. మహిళా ఎన్ హెచ్ జిలు ఆ రుణాన్ని నెలవారీ లేదా త్రైమాసిక వాంచుదాల్లో చెల్లించవచ్చు. వ్యవసాయదారులు, ఎన్ హెచ్ జిలకు అందించే రుణంపై ఆ మొత్తం అందించిన నాటి నుంచి 6 నెలల మారటోరియం వర్తించవచేస్తారు. అలాగే కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డులన్న వారందరికీ వ్యవసాయ ఖర్చుల కోసం కనిప్పంగా రూ. 10 వేలు, గరిష్టంగా రూ. 50 వేలు సహాయం అందించనున్నట్టు ప్రకటించింది.

(ఆంధ్రజ్యోతి సాజన్యంతో)

జామ సాగులో కొత్తదనం ... ఆదాయం అధికం !

- ఎన్.ప్రహల్లాద, పి.నవీన్

మారుతున్న కాలానికి అనుగుణంగా యువత వ్యవసాయరంగంలో ప్రవేశించి, కొత్త యాజమాన్య పద్ధతులను అవలంబించి, నాణ్యమైన దిగుబిడులను పొందగలగడమే కాకుండా, తమ ఉత్పత్తులకు మార్కెట్ హామీని, అధిక ఆదాయాన్ని పొందగలుగుతున్నారు. ఇందుకు ఉదాహరణే చిత్తారు జిల్లా రామసముద్రం మండలం మాలేనత్తం పంచాయతి యరపశెట్టి పట్టి గ్రామ నివాసి శ్రీ నారాయణ రెడ్డి, ఆయన కుమారుడు శ్రీ చంద్రశేఖర్ !

నారాయణరెడ్డి గారికి మొత్తం 10 ఎకరాల పొలం వుంది. ఇందులో సాధారణంగా అందరూ సాగు చేస్తున్నట్టు ఉమాట పంట వేసి పంట చేతికి వస్తుందో లేదో అనే అనిశ్చిత పరిస్థితిలో కొట్టుమిట్టడకుండా మార్కెట్ హామీ లభించే పండ్ల తోటలను పూర్తిగా వ్యాపార దృష్టితో సాగు చేస్తున్నారు. ప్రస్తుతం మార్కెట్లో గీరాకి వున్న వివిధ రకాల పండ్లను, కూరగాయలను పండిస్తున్నారు. సమయాన్ని బట్టి కరబూజ, దోస, జామ మొదలగు పండ్ల తోటలతో పాటు అదునులో ఉమాట పండిస్తున్నారు.

నారాయణరెడ్డి గారి కుమారుడు శ్రీ చంద్రశేఖర్ కంప్యూటర్ సైన్సులో పట్టభద్రులు. బెంగళూరులో ఒక సాఫ్ట్‌వేర్ కంపెనీలో ఉద్యోగం చేస్తున్నారు. అది ఇతర

దేశాలలో నూతన వ్యవసాయ పద్ధతులపై సాంకేతిక సలహాలు యిచ్చే కంపెనీ. ఇతర దేశాలకు సలహాలు ఇస్తున్న కంపెనీలో పని చేస్తున్న శ్రీ చంద్రశేఖర్ ఆ సలహాలను తమ పొలంలో పాటించాలని సంకల్పించి, బెంగళూరులోని తమ మిత్రుల తోడ్పాటుతో తమ పొలంలో నూతన పద్ధతులతో అదిక దిగుబడినిచ్చే సైట్ జామ తోట సాగు చేస్తున్నారు. ఈ జామ నారును రాజమండ్రి నుండి తీసుకొని వచ్చారు. ప్రస్తుతం 2 ఎకరాలలో జామ తోటను పెంచుతున్నారు. ఈ వ్యాసకర్త తన క్లేత్ పర్యాటనలో భాగంగా నారాయణరెడ్డి గారి పొలాన్ని సందర్శించినపుడు, క్రింది అంశాలను గమనించడం జరిగింది.

తక్కువ పెట్టుబడి, ఉత్తమ పద్ధతులు

- ◆ బిందు సేద్య పద్ధతిలో నీటి పారుదల వలన తక్కువ నీటిని సమర్థంగా వినియోగించుకోనుట
- ◆ ఎక్కువ కొమ్మలు వచ్చినపుడు కొన్ని కొమ్మలను కత్తిరించడం వలన మిగిలిన కొమ్మలు బలంగా ఎదుగుతున్నాయి
- ◆ కొమ్మకు పిందెలు ఎక్కువగా కాస్ట్, తగు మాత్రమే ఉంచి మిగిలిన పిందెలను తెంచి, మిగిలిన కాయలకు పూర్తిగా పోషక పదార్థాలను అందించడం
- ◆ నిరంతర పర్యవేక్షణ వలన రోగాలను ఆదిలోనే గుర్తించి, నివారణ చర్యలు గైకొనడం వలన తక్కువ ఖర్చుతో అధిక దిగుబడి
- ◆ బయటి నుండి వచ్చే దోషులు, ఈగల బారిన పడకుండా కొఢిగా పక్కానికి వచ్చిన కాయలకు తొడుగులను అమర్చుట
- ◆ ప్రతి కాయకు తొడుగులు అమర్చుట వలన దోషులు, ఈగల బారిన పడకుండా కాయలను రక్షించడమే కాక కాయకు కాయకు రాపిడి వలన సంభవించే నష్టాన్ని

కూడా నివారించవచ్చు.

- ◆ కాయకు తొడుగులు అమర్ఖట వలన క్రిమి కీటకాలు నుండి కాయలకు ఎటువంటి హోనీ వుండదు కాబట్టి క్రిమి సంహోరక మందులు చల్లే అవసరం వుండదు. ఫలితంగా క్రిమిసంహోరక మందుల అవశేషాలు లేని ఆరోగ్యకరమైన జామకాయలను వినియోగదారులకు అందించవచ్చు.

- ◆ సాధారణంగా గాలి వలన కాయలు రాచుకొని మచ్చలు వస్తాయి. కానీ ఈ తొడుగుల వలన ఆ రాపిడి నుండి ఉపశమనం కలిగి మన్నిక గల జమ కాయలను పండించవచ్చు.

మార్కెట్ హోమీ

నారాయణరెడ్డి గారి పొలంలో పండే జామకాయలు దాదాపు 95 శాతం నాణ్యమైనవే. అందువలన జామ వ్యాపారమైన తోట దగ్గరకే వచ్చి కొనడానికి అడుగుతున్నారు. కాని నారాయణరెడ్డి గారు మాత్రం తోటను లీజుకు ఇవ్వకుండా తనే కూలీల ద్వారా కాయలను తెంపి బాక్సులలో నింపి బెంగలూరుకు పంపుతున్నారు. అక్కడ చంద్రశేఖర్ తన స్నేహితుల సహాయంతో వాటిని విక్రయిస్తున్నారు. సమయాన్ని బట్టి టోకుగా కిలో జామ కాయలు 60 నుండి 100 రూపాయల వరకు అమ్ముడవుతున్నాయి. నిరంతరం గిరాకి వుండడం వలన

జామకాయలకు మంచి మార్కెట్ వుందని, సగటున ఎకరానికి రూ. 50 వేల ఖర్చుతో లక్ష రూపాయలు ఆర్జించ వచ్చని చంద్రశేఖర్ తెలుపుతున్నారు.

కూలీలకు ఉపాధి

వివిధ రకాల యాజమాన్య పద్ధతులను ఆచరిస్తున్నందు వలన రోజుకు దాదాపు 10 మంది వరకు సగటున నెలకు కనీసం 150 పని దినాలు కల్పించుట వలన భూమిలేని కూలీలకు తగిన ఉపాధి లభిస్తున్నది.

నేర్చుతున్న పాటలు

- ◆ మారుతున్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా నూతన పంట యాజమాన్య పద్ధతులను ఆచరించడం
- ◆ స్థానిక మార్కెట్ మీదనే ఆధారపడకుండా ఇతర నగరాలలోని మార్కెట్లను అందిపుచ్చుకోవడం
- ◆ ఇతర ప్రాంతాలలోని కొత్త వంగడాలను సాగు చేయడం
- ◆ నేర్చుకున్న పాతాలను ఇతరులకు చెప్పడమే కాకుండా మన పొలంలో పాటించడం
- ◆ జామకాయలకు ధర తగ్గినా కూడా రైతుకు కనీస పెట్టుబడి వస్తుంది, నష్టం వుండదు.

నారాయణరెడ్డి గారి పొలంలో చేపట్టిన పంట యాజమాన్య పద్ధతులను గ్రామ రైతు సమాఖ్య, మందల రైతు ఉత్పత్తి దారుల సంస్థ సమావేశాలలో చర్చించి ఇతర రైతులకు తెలిజెయడం జరుగుతున్నది. రైతు ఉత్పత్తి దారుల సంస్థల ద్వారా మార్కెటీంగ్ సదుపాయం కల్పిస్తే మరిన్ని ఉత్తమ యాజమాన్య పద్ధతులను ఆచరిస్తా వివిధ రకాల పండ్ల మొక్కలను పెంచుతామని నారాయణరెడ్డి గారు తెలిపారు.

నిరంతరం టమాట పంట పండించుట కే పరిమితమైన రామసముద్రం రైతులతో పాటు ఇతర ప్రాంతాల రైతులు మాలేనత్తం గ్రామ రైతు శ్రీ నారాయణ రెడ్డి, అతని కుమారుడు శ్రీ చంద్రశేఖర్ల మాదిరిగా కొత్త ఆలోచనలను ఆచరిస్తా తక్కువ ఖర్చుతో అధిక దిగుబడి, అధిక ఆదాయం అందించే పంటలను పండిస్తారని ఆశిధ్యం.

అధిక దిగుబడినచ్చే కొత్త వరి వంగదం ఎంటీయూ 1290

ఎంటీయూ 1010కి ప్రత్యామ్నాయంగా ‘ఎంటీయూ 1290’ అనే నూతన వరి వంగదాన్ని పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ‘మార్ఫేర్’ వరి పరిశోధనా సంస్థ’ శాస్త్రవేత్తలు ఉత్పత్తి చేశారు. మొదటి సంవత్సరం చిరుసంచుల దశలో ఉన్న వరి రకం ఇది. పెద్దపల్లి జిల్లా కాల్పుశీరాంపూర్ మండలంలోని కిష్టంపేటలో కొప్పుల సత్యనారాయణ అనే రైతు. తన పొలంలో ‘ఎంటీయూ 1290’ వరి పంటను సాగు చేసి అధిక దిగుబడి సాధించారు.

సత్యనారాయణ సాగు చేసిన వరి పంటలను పలువురు వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తలు పరిశీలించారు. ఈ వంగదం గురించి సత్యనారాయణ కొన్ని విషయాలు వెల్లడించారు. ఈ ప్రాంత రైతులు దొడ్డ రకాలకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యం ఇస్తున్నారు. ఈ తరుణంలో ఎంటీ యూ 1010కి బదులుగా ఎంటీయూ 1290 అనే వరి వంగదాన్ని మార్ఫేర్ వరి పరిశోధనా సంస్థ ఉత్పత్తి చేసి, సాగు చేసేందుకు అభ్యుదయ రైతులకు ఇచ్చింది.

మేలు రకాల విత్తనాలతో దిగుబడి ఎక్కువ

రైతులు మేలు రకాల విత్తనాలను ఎంపిక చేసుకొని పంట సాగులో వాడుకోవాలి. విత్తనాల తయారీలో ల్యీడర్, వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తల సలహాలు పాటిస్తున్నాయి. పొలంలో మేలైన వరివంగదాలను తీసుకొని, సంకరణం చేసి, అందులో మేలు రకాన్ని తీసుకొని, విత్తనం తయారు చేస్తున్నాయి. ఒక రకం విత్తనం తయారు కావాలంటే సుమారు 6 నుంచి 7 ఏండ్లు పడుతుంది. ఇంకా నూతన వరి విత్తనాలు తయారు చేయాలనేది నా ఆలోచన. పశ్చిమగోదావరి జిల్లా మార్ఫేర్ వరి పరిశోధనా సాధనం వారు ఇచ్చిన ఎంటీయూ 1290 అనే వరి విత్తనాన్ని పండించారు. అధిక దిగుబడి వచ్చింది. మరిన్ని వివరాల కోసం రైతులు తనను 9908608696 నెంబర్లో సంప్రదించవచ్చు.

- కొప్పుల సత్యనారాయణ

కాగా, తాను ఈ వరి రకాన్ని సాగు చేసి అధిక దిగుబడి సాధించినట్లు తెలిపాడు. వానకాలం, యానంగికి అనుకూలమైన ఈ రకం ఇది. ప్రస్తుతం ఈ రకం పంట దోష పోటును తట్టుకుని, చౌడు నేలలో సైతం అధిక దిగుబడి వస్తుందన్నారు.

చేతికి వచ్చే సమయంలో ప్రకృతి విపత్తులకు తట్టుకునే ఈ రకాన్ని మార్ఫేర్ వ్యవసాయ పరిశోధనా సాధనం వారు తయారు చేసినట్లు తెలిపాడు. అనేక ఆటుపోట్లను తట్టుకునే 1290 ఈ వరి వంగదం తొలి ఏడాది విజయవంతమైనట్లు తెలిపారు. దోషపోటును తట్టుకుని అధిక దిగుబడిని ఇచ్చిందన్నారు. పంట కాలం : వానకాలంలో 115 - 120 రోజుల పంట కాలం. యానంగిలో 120 - 125 రోజుల పంట కాలం. ఉండు కోడు తట్టుకుంటుంది. అగ్నితెగులు రాదు. నత్రజని తక్కువ అవసరం. తక్కువ ఎరువులు వాడుకోవాలి. మెడవిరువును తట్టుకుంటుంది.

ప్రత్యేక లక్షణాలు : దొడ్డగింజ రకం. అధిక బరువు తూగే గుణం కలిగి ఉంటుంది. పొడవైన కర్రలు కలిగి ఉండి, 10 నుంచి 13 పొడవైన గొలుసులు కలిగి ఉంటుంది. గింజ రాలే గుణం తక్కువ కలిగి ఉంటుంది. ఒక్క గొలుసు సుమారు 250 నుంచి 300 గింజలు కలిగి ఉంటుంది. పర్మకాలం సాగులో తక్కువ నత్రజని వినియోగం. వరి మొక్క 1010ను పోలి ఉంటుంది.

సాగు విధానం: ఒక ఎకరానికి 25కిలోల విత్తన మొత్తాదు అవసరం. వరి నాటు నారు పోసిన 20 రోజుల

నుంచి 30 రోజుల్లో నాట్లు వేసుకోవాలి. దిగుబడి: ఎకరానికి సగటున వర్షకాలంలో 26 నుంచి 28 క్రైంటాళ్లు దిగుబడి, యాసంగిలో 30 నుంచి 35 క్రైంటాళ్లు దిగుబడి వస్తుంది. అరుగాలం రైతులు పండించిన పంట ప్రకృతి విపత్తుల కారణంగా చేతికండకుండాపోతుంది. అందుకే వీటిని తట్టుకునే ఎంటీయూ 1290 అనే వరి వంగడాన్ని ఉత్పత్తి చేశారు.

సాంతంగా విత్తనాల తయారీ

రైతు కొప్పుల సత్యనారాయణ మాట్లాడుతూ పలు గ్రామాల రైతులు విత్తనాల ఎంపికలో సరైన అవగాహన లేక అధిక దిగుబడి సాధించలేకపోతున్నారని అన్నారు. ఏపీ, తెలంగాణ రాష్ట్రాల్లో ఎంటీయూ 1290 వరి రకాన్ని రైతులు సాగు చేసుకొని అధిక దిగుబడి సాధించవచ్చని సత్యనారాయణ తెలిపాడు.

ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రాలోని మెట్ట ప్రాంతాలకు ఈ వంగడం అనుకూలం. అని తెలిపాడు. అయితే ఎక్కువ మొత్తంలో కాకుండా వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తల సూచనల మేరకు ఈ రకాన్ని సాగు చేయాలి. కొంతకాలంగా తాను సాంతంగా విత్తనాలను తయారుచేస్తూ చుట్టుపక్కల రైతులకు అందిస్తున్నాని తెలిపాడు. వానకాలం, యాసంగి కాలానికి తన వద్ద ఉన్న వరి విత్తనాల గురించి వివరించారు.

శాస్త్రవేత్తల సందర్భం

సత్యనారాయణ తయారుచేస్తున్న వరి వంగడాలను పలువురు శాస్త్రవేత్తలు పరిశీలించారు. హైదరాబాద్ లోని ‘భారతీయ వ్యవసాయ వరి పరిశోధనా సంస్థ’ కు చెందిన డాక్టర్ పేక్ ఎన్‌మీరా, డాక్టర్ శేముమాధవ్, డాక్టర్ అరుణ్ కుమార్, డాక్టర్ మదన్ మౌహన్ బీ జమ్మికుంట కృషి విజ్ఞాన వరి పరిశోధనా కేంద్రం శాస్త్రవేత్త శ్రీనివాస్ రావు ఈ పంటలను పరిశీలించి సంతృప్తి వ్యక్తం చేసి పలు సూచనలు, సలహాలు ఇచ్చారు. సత్యనారాయణ పంట పొలంలో 18 రకాల వరి వంగడాలను ఉత్పత్తి చేసేందుకు పంటల ప్రదర్శన చేపట్టారు.

(నమస్తే తెలంగాణా సౌజన్యంతో ...)

పశువుల్లో బాటీలియా వ్యాధులు నివారణాపాయాలు

గొంతువాపు: పాస్ట్రోరెల్లా మల్టోసైడా అనే బ్యాటీరియా వల్ల గొంతువాపు వస్తుంది. ఒక్కసారిగా జ్వరం రావడం, నోటి చొంగ, ఊపిరి కష్టంగా ఉండటం లాంటివి చూపిస్తుంది. 24 గంటల్లో పశువు చనిపోతుంది. చలికాలంలో పశువులు దగ్గర దగ్గరగా ఉంటుంటాయి. అందువల్ల చొంగ ద్వారా ఈ వ్యాధి త్వరగా వ్యాపించవచ్చు. ఇంతకుముందే టీకాలు వేయించుకొని ఉంటే గొంతువ్యాపు రాదు. ఇప్పుడు కూడా టీకా వేయించుకోవచ్చు. వైద్యం ఖరీదు కాబట్టి నివారణమేలు. **పింక్ ఇః:** ఇన్ఫెక్షన్ బ్యాటీన్ బోవైన్ కెరెటో కంజెక్ట్ వైటోన్ అనే వ్యాధికి పింక్ ఇ అని కూడా పేరు. దీని తీవ్రత వర్షకాలంలో ఎక్కువైనప్పటికీ శీతాకాలంలోనూ వ్యాపిస్తుంది. మోరాక్సెల్లా బోవిన్ అనే బ్యాటీరియా వల్ల పింక్ ఇ సోకుతుంది. వ్యాధి బారిన పడి తేరుకున్న పశువుల ముక్కు రంధ్రాల ద్వారా ఈ బాటీరియా బయటకు వ్యాపి చెందుతుంది. త్వరగా వైద్యం మొదలు పెట్టడం, పశువైద్యుని సలహా మేరకు టెట్రాసైకిన్ గల ఆంటీబియోటీన్ ని వాడాలి.

పుట్ రాట్: దీనినే గొప్రెల్లో వాడుక భాషలో కుంట్లు అంటారు. గిట్లాలమధ్యవాచి, నొప్పిగాఉండి, పశువులు కుంటుతుంటాయి. పూసోబ్యాటీరియమ్ నెక్రోఫోగమ్ అనే బ్యాటీరియా వలన కలుగుతుంది. చిత్తడి నేలల్లో పశువులను ఉంచినట్లయితే ఈ పరిస్థితి వస్తుంది. కాళ మీద బరువు మోపలేకపోవడం, నొప్పి కనబరచడం, వానన కలిగి ఉండడం, మేత మేయలేకపోవడం లాంటి లక్షణాలను పశువు చూపిస్తుంది. పశువులను పొడినేలల్లో ఉండడం, పెన్సిలిన్, సెప్టియోఫర్, టెట్రాసైకిన్ లాంటి యాంటీ బియోటీన్ ను వాడాలి.

కాఫ్ దిప్పీరియా/లారిన్జెటోన్: ఇది కూడా పూసోబ్యాటీరియమ్ నెక్రోఫోరమ్ వల్లనే కలుగుతుంది. 3 నుంచి 18 నెలల వయసున్న దూడల్లో ఎక్కువగా కనబడుతుంది. జ్వరం, దగ్గర, రొప్పడం వంటి లక్షణాలు కనబడతాయి. పక్కపక్కనే ఉన్న పశువులకు సోకుతుంది. పశువైద్యుని సలహా మేరకు యాంటీబియోటీన్ ను వాడాలి.

సహాయ సరంజామా !

బత్తాయి పళ్ళు .... కర్మాజా

క్షోరెట్ , పండ్ల కీట్

ఆపశిర పదార్థాలు, కూరగాయలు ; వేరుశనగ సేకరణ

వలధాస్తుం, కందుల సేకరణ

పశువుల దాటా సిద్ధం , గడ్డి పంపిణీ

సహాయ దృష్ట మాలిక !

పెయ్యులపాలెంలో ....

పుంగనూరులో ....

గార్లబిష్టులో ....

ఎమ్ముగనూరులో ....

పీలేరులో పండ్ల కీట్టతో ప్రత్యేక బస్పులో బెళ్ళు....

సహాయ కార్బూక్షమాలలో ముగ్గురు ఎం ఎల్ లిలు ; నంబితొట్టురులో, వాయల్లూడులో, రామసముద్రంలో ....

ఒంగోలులో సహాయ కార్బూక్షమాలు

తిరుపతిలో సహాయ కార్బూక్షమాలు

ధరణి ఎఫ్ పి టి సహాయ కార్బూక్షమాలు .... థిశాలి ఎఫ్ పి సి సహాయ కార్బూక్షమాలు